

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Buda-
pest, Széchenyi-
utca 110. sz. h.
Telefon: 9-77.

da Baron L. Pop (v.)
Telefon: 9-77. F.
vonta 110, n.
00, egésze
havonta 1.
egészére
mar, vagy egyenlő
értékű váltás. Riridetések díjszabás
szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és
bánsági zsidóság egyetlen napilapja
Cikkjeink utánnymasat csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg

UJ KELET

ESZDŐ POLITICAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok meg-
őrzésére és visszaküldésére nem vá-
lalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 91

Ára 5 lej

Vasárnap, 1932 ápr. 3.

5692. ÉV
VEADAR 26.

XV. ÉVF.
79. SZAM

nak a népré-
liákkal va-
nyeként kell
ális nívójá-
gyetek ki-
nyugati kul-
A jelenlegi
ast a diákok
zirozza. Vé-
nem lehet
fejlődésben.
váltól. Az
szmék elő-
egy érdeme
segélyt kell
ságit. Szabad
seknek.

zéről azt ki-
engedjenek
oz. Neveket
eken működő
közül. Meg-
Ehrlichet.
szó az kell
szellemnek.
szenvend-
eg az állami
részük sze-
vat kell fizet
sát az 1920.
a zsidó diák
essék meg
az az idő,
nek együtt,
gi szervezet
an.

rmazás szé-

Tisztelettel
a zsidó pro-
esszorról, a
ki sem ku-
hibás szár-
m lehet le-

részvételét
ta — Cuza
ön felvilá-
nes itt Lan
akkor jön
látszik tit-

Ozirescu és
a kamara
ánosságban

Hutáni ülés
a liberális
vagyonának
aslatot ve-
éri, hogy a
után ez a

eszmonopó-
sz veszedel-
a, hogy az
kőn nagy
elő, ame-
enek a la-

ster betér-
működési
való ki-
aslatot.
onopólum-
folyamatot.
ezzer vagon-
akra tér át.
engedélyek
apján álla-

védttörvényt
ster ismer-
melyeket a
ejtett. Egy
en és Bán-
éseket az

éri, hogy
jegyzők is
Kéri az
Chemale,
ara az ügy
három elle-
nacsak meg
nómiajáról
A kamara
dasági ku-
ló javaslat

pkidó Ft.
Baron L.
ieles 8-77

Felszállás a harmadik osztályra

Románia iparosai és kereskedői jegyet váltották a harmadik osztályra. A harmadik osztályba senki sem vált szívesen jegyet. Szívesebben vált az ember a második, vagy plána az első osztályba. Csak hogy, ugyebár, a mai világban erre nem telik egy kereskedőnek, vagy iparosnak.

Most pedig előállott az a helyzet, hogy a kereskedő és iparos is legalább a második osztályba szeretett volna felkaspazkodni a pénzéért. És még sem teheti.

Nem engedi Argetoianu pénzügyminiszter, a gazdasági válság operatőre. Argetoianu főorvos ur úgy találja, hogy megárt az országnak, ha a kereskedők és iparosok a második osztályba váltanak jegyet.

Es jegyet váltott nekik a harmadik osztályba.

Az elsőosztályon a paraszt utazik: ő a legnagyobb ur, akinek az adósságait konvertálják.

A második osztályon a magánember: ő neki nem konvertálnak, csak leszállítják az adósságait.

Es miután negyedik osztály nincsen, a kereskedő a harmadikon maradt. Őt likvidálják.

Illetőleg: jogot adnak neki arra, hogy likvidáljon.

Ő csak egy amolyan harmadik...
A kereskedő és az iparos.
A harmadik osztályu állampolgár, akinek két jog adatott meg:
1. Adót fizetni,
2. likvidálni.

Es így akarják szanalni ezt a jobb-sorara érdemes országot...

Konzekvencia

A politikában és különösképpen a mi belpolitikánkban olyan ritka jelenség, mint egy fehér holló.

Vagy még annál is ritkább.

Mert amíg a fehér hollók megjelenéséről elsárgult papírosok tanuskodnak, a mi politikusaink konzekvens voltának a legöregebb krónikákban sem lehet nyomára jönni.

Grigore Filipescu esete éppen ezért nem meglepő, de érdekes.

Vagy két évvel ezelőtt trombitaszó és dobpergés mellett megalakult a Vlad Tepes Liga. Az alakulat programja egyszerű és világos volt: kiméletlen irtóhadjárat a parlamentáriszmus, valamint a politikai pártok ellen. Amelyek tehetetlenek és immorálisak.

Es amelyeket karóba kell huzatni, mint ahogyan azt egykor az öreg Vlad vajda csinálta.

A parlamentáriszmus elleni handabandázás nem akadályozta meg Filipescu híveit abban, hogy jelöltessék magukat kényelmes, puha kormánylistákon a legutóbbi választások alkalmával. Sőt abban sem, hogy a képviselői mandátumokat elfogadják. Sőt még abban sem, hogy az átkozott képviselői fizetéseket felvegyék.

Most már csak a pártok kiirtásával kapcsolatos programot maradt volna még hátra. Grigore Filipescu ezen a téren sem maradt adós.

A Vlad Tepes Ligát egyszerűen és könnyedén konzervatív párttá alakította át.

Igy lettek: a pártellenes ligából párt, a parlament-ellenes ligásokból képviselők és a liga programjából — megvalósulás.

Ad maiorem dei gloriam.

A francia választások előtt

A tegnapi napon véget ért az 1928-ban megválasztott francia parlament utolsó lésszaka. Az új választásokat május elejére írták ki s ezzel tulajdonképpen Franciaországban is kezdetét vette a választási küzdelem. A most feloszlott parlament — az általános európai egyenlő és haladás szempontjából — inkább tehetetelt, mint megnyugvást jelentett.

Ez a parlament nagyjában a reakció parlamentje volt, amelyben még a közép-pártok is inkább a militarista-naciona-

Nem lehet feltartóztatni tovább a Kreuger-papírok zuhanását

A legtöbb Kreuger-papírnál még a legalacsonyabb árfolyamok is tulmagasaknak bizonyultak

London, április 2. Indokolatlan volt az optimizmus a világtőzsdéken a Kreuger-koncern papírjaival szemben, a mikor a Kreuger-vállalatok megrendülése után 50-60 százalékkal leértékelték a koncernhez tartozó vállalatok részvényeit. Kiderült, hogy a koncern ügyeit vizsgáló bizottság azért kérte a papírok tőzsdéi jegyzéseinek szűntetését, mert kénytelen volt arra a megállapításra jutni, hogy még a legalacsonyabb árfolyamok is túlságosan magasak a legtöbb Kreuger-papírnál.

A stockholmi lapok szerint Kreuger

az utolsó félévben folytatott élet-halálharcban minden áron megpróbálta elhárítani frontjának áttörését s a koncern nyereséggel dolgozó jó vállalatait megengedhetetlenül igénybe vette a deficit üzemek alátámasztására.

Egyedjü jelentés szerint a Skandináv Hitebank részvényeit intervenciókkal alig lehet 100 koronás árfolyamon tartani. A svéd kormány 100 milliós hitelt folyósított a banknak s 120 milliós kétértékű átvesz a bank tárcájából.

A király magántitkárának megzsarolása miatt hat hónapra ítélték Dralex bukaresti ujságírót

Bucuresti-Bukarest, április 2. Az új törvényszék szombaton délelőtt ható ítéletet Dralex román ujságíró ügyében. Dralex a Cronica Parlamentare című lapban Puiu Dumitrescuról, az uralkodó magántitkáráról egy kules regényt közölt, amely a benne szereplő személyeket nem a legkedvezőbb színben tüntette fel. A miniszterelnökség sajtóosztálya többször intervenciót küldött, hogy szüntesse meg a regény közlését, Dralex anyagi ellenszolgáltatást kért. Megígérte a közlés megszüntetését és fel is vett a sajtóosztálytól egyszázötvenöt, majd tíz és végül ötezer lejt, a támadásokat azonban tovább folytatta. Ekkor Pangal a sajtó-

államtitkárság vezetője feltette a kérdést, hogy mennyiért hajlandó a regény közlését beszüntetni. Dralex 300 ezer lejt kért. Pangal államtitkár látószólag bele is ment az ügybe és száz-ezer lejt megjegyzett bankjegyet adott át Dralexnek, a köztük lefolytatott beszélgetést pedig a szobában elhelyezett mikrofon segítségével a detektívek is kihallgatták és azonnal le is tartóztatták Dralexet. A törvényszék gyorsított eljárással ítélték az ügyben és Dralexet hathónapra elzárásra ítélte zsarolásért. Az ítélet politikai és ujságírói körökben nagy feltűnést keltett. Dralexet már el is szállították Vacarestibe.

lista mentalitáshoz huztak, mint az európai megértés és béke letéteményesei lehetnek volna. Pályafutását ez a parlament Poincaré miniszterelnökségével kezdte s Briand többszörös külügyminiszter ségére alatt folytatta, amely már egymagában véve is ellentmondást jelentett. Ellentmondást jelentett pedig azért, mert miálatt Briand a béke ügynökékként tárgyalt a német diplomatakkal, ugyanakkor odahaza állandóan elgáncsolták békeakarát. Ennek a parlamentnek nem kis része van abban, hogy Németországban a nacionalista reakció megerősödött, még több részt követelhet magának abból az ódiumból, hogy egyik főtenyezője volt a német gazdasági helyzet összeomlásának s ezen keresztül a világválság elmélyítésének.

Poincaré, Laval és Tardieu a francia imperializmus és kontinentális hegemonia koncepciójának továbbfejlesztői voltak s oly ridegen állottak szemben minden más európai népek életakarásával, hogy ez a ridegség egyes országokat, így például Ausztriát és Magyarországot a legsötétebb nyomor örvényébe dobta.

Azonban nemcsak árnyoldalai voltak a francia reakció eme négyéves uralmának. Ez a parlament, illetőleg a parlamentre támaszkodó kormányzat a természeti törvények pontosságával termelte ki Franciaországban is a maga ellentétét. Amilyen mértékben nőtt a világválság s vele együtt a hitlerista reakció, épp oly mértékben ébredtek föl azok a francia tömegek is, melyek mindezeidig ingadozó magatartást tanúsítottak a belső és külső politikai kérdésekben.

Hogy Franciaországban a baloldali erők megszokasodtak és felfokozódtak,

annak egyik kétségtelen jele, hogy úgy Laval, mint Tardieu kormányza — a tömegek külső nyomása alatt — az utóbbi időben már csak elenyésző többséggel tudtak megszabadulni a leszavaztatástól s reakciós választójogi reformtervezetüket maga a szenátus buktatta el. Már ezek a tények is előjelei annak, hogy a francia reakció bármilyen elszánt és nagy erőfeszítésekkel is indul neki a választási küzdelmeknek: esélyei sokkal rosszabbak, mint négy évvel ezelőtt voltak. Kétségtelen, hogy eme változásban nagy része van a Franciaországban is megindult gazdasági leromlásnak, a németországi helyzet bizonytalanságának. A francia tömegek ráébredtek arra, hogy a militarista-nacionalista reakció egy újabb világháborúba akarja őket behajszolni. Már pedig a francia nép még nagyon jól emlékszik a világháború borzalmaira és rájött arra is, hogy a háborus agitációval handabandázó német kampószereszt-mozgalom további megerősödése végeredményben mégis ehhez vezetne.

A francia baloldal győzelme tehát lélek tanilag kellően elő van készítve. Győzelme nemcsak a francia tömegek számára jelentene hatalmas fellélegzést, de lényegesen hozzájárulna egész Európa politikai, sőt sok tekintetben gazdasági fellélegzéséhez is. A baloldali pártok ugyanis a leghatározottabban ellenzik a további fegyverkezéseket, mint azt, hogy Németországot megfosszák gazdasági életképességétől. A májusi választások ennek a problémának a jegyében fognak lezajlani és nem lehetetlen, hogy tényleg a baloldali pártok győzelmét hozza meg.

VILAG TÖKRÉ Megvalósítható-e a dunai konföderáció?

— Párizsi levél —

Két hete folyik a vita a nemzetközi fórumokon és a sajtóban a Tardieu-terv fölött. A dunai államok gazdasági blokkjának megteremtése, helyesebben szólva ennek az eszmének a felvetése olyan stádiumba jutott, hogy ma már hozzávetőleges pontossággal meg lehet állapítani, milyen reményei és lehetőségei vannak ennek a gondolatnak a megvalósulásra.

Az eddigi hozzászólások csak egyetlen pontban hangzanak össze: Annak megállapításában, hogy a szóbanforgó öt államon (Ausztria, Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia) sürgősen segíteni kell. Az angolok balkánszakértője: Seaton Watson (Scotus Viator) azt írja a Timesben, hogy ha ennek az öt államnak a megmentéséről van szó, „egyetlen napot sem szabad elveszíteni”. Wickham Steed ugyan azon a véleményen van. Azt írja a Sunday Timesben, hogy sürgősen cselekedni kell. Az ügy egyetlen napi leosztást sem szenvedhet. Így az angol sajtó. A párizsi lapok még kategórikusabban írják. A „Temps” nem szűnik meg hangoztatni, hogyha nem történik sürgősen valami ezzel az öt állammal (tulajdonképpen hatról van szó, mert Bulgáriát is ide kell érteni) ugy ezeket a közeli összeomlás veszélye fenyegeti. Wickham Steed szerint „olyan válságos hónapok következnek, amelyekhez hasonlókra a világháború óta nem volt példa”.

A vélemények egyöntetűsége azonban csak addig a pontig terjed, hogy valamit kell csinálni. Ezentul azonban kezdődik a széthúzás. A vélemények mélyen megoszlának az akcióbalépés eszközei és a segítségi metódusok fölött. Anglia mást akar, mint Franciaország. Németország és Olaszország a maguk szempontjait és céljait tartják szem előtt. Maga az öt állam sem egységes. Ausztria és Magyarország nem ugyanarra törekednek, mint a kisanant államok.

Anglia valódi Duna-konföderációt akart, olyan egységet, amelyen belül ne létezenek többé vámhatárok. A brit elképzelés szerint Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia egységes gazdasági területet kell hogy alkossanak. Ez volt az eredeti gondolata Sir John Simon angol külügyminiszternek, aki ebben a formában közölte ezt Tardieuval. Ma már köztudomású ugyanis, hogy a dunai blokk kérdésében Angliáé volt a kezdeményezés. Tardieu visszautasította a vámunioi tervét, amelyet megvalósíthatatlannak tartott. Ezzel szemben kidolgozott egy új tervet, amely preferenciális vámtarifára, kontingentálásra és új hitelpolitikára támaszkodik. Benes a cseh kamara külügyi bizottsága előtt kijelentette, hogy a kisanant semilyen körülmények között nem teheti nagyévé egy vámunio, vagy szoros konföderáció tervét. Ezzel szemben magáévá teszi a kisanant a francia tervet, amely preferenciális vámtarifáról és kontingentálásról intézkedik.

Az angolok, — ha más véleményen is vannak — nem tagadják meg támogatásukat a Tardieu tervtől sem. A „Manchester Guardian” felhívja a londoni kormányt, hogy mondjon le az öt állam javára a kedvezményezett nemzet klauzulájáról. Anglia csak nyerhet ezen, mert a központi Európa államai mihelyst gazdaságilag talpraállnak,

Mezőgazdáknek: konverzió Magánosoknak: a tartozások rendezése Kereskedőknek és iparosoknak: vagyonszűkítés

Mit tartalmaz a kereskedők és iparosok vagyonának bírói uton való szűkítéséről szóló törvényjavaslat

(Bucuresti-Bukarest, március 2. (Az Uj Kelet tud.) Előző számainkban ismertettük azokat a gazdasági természetű törvényjavaslatokat, amelyeknek ensemble segítségével Argetoianu Románia gazdasági és pénzügyi nehézségein szeretne segíteni. A mezőgazdasági tartozások konverziója után sorrendben a magántartozások rendezése, valamint a kereskedők és iparosok tartozásainak likvidálása következik, részint az amortizációs pénztár, részint pedig a törvényhozás közbejöttével. A kamara tegnap délutáni ülésén már be is terjesztették a magánadósságok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot. Ezt fogja ugyancsak a közeli napokban követni az a javaslat, amelynek intenciója a kormány szerint a kereskedőkön és iparosokon való segítség.

Sulyosabbá válik a kereskedők helyzete

Az alábbiakban ismertetjük nagy vonalaiban azt a törvényjavaslatot, amelyet Pop Valér igazságügyminiszter a közeli napokban beterjesztetni készül. Előre akarjuk bocsátani, hogy a kereskedőkkel és iparosokkal szemben a legridegebben és a legmostohabban járt el a kormány. A mezőgazdák harminc évre konvertálják tartozásaikat és redukálják is azokat. A magánosoknak rendelkezésükre áll az amortizációs pénztár. A kereskedőknek és iparosoknak viszont, — kiknek helyzetét úgy a magántartozások rendezése, mint a mezőgazdasági konverzió jelentős mértékben súlyosbította, — nem ad a törvény egyebet, mint azt a lehetőséget, hogy likvidálják vagyonukat és szükség-szerűen feladják foglalkozásukat. Ebben a törvényjavaslatban ismételtén kikristályosodik a román kormányok kereskedő és iparosellenes politikája.

Milyen lehetőségeket nyújt a kereskedőknek és iparosoknak az igazságügyminiszter törvényjavaslata? A „bírói uton” való likvidálás. Célja tehát nem a kereskedőkön effektíve segíteni, hanem „megmenteni azon kereskedőknek és iparosoknak a morális helyzetét, akik a mostoha viszonyok miatt fizetési képtelenné lettek”. Megakadályozza a csődöt, amelyet csak csalárd bukás büntetének fenntartása esetén fognak elrendelni. A bírói uton való likvidálás intézményét először a francia jogszolgáltatásban honosították meg 1889-ben. Pop Valér törvénytervezete nem egyéb, mint másolata a vonatkozó francia törvénynek.

A likvidálás „előnyei”

A bírói uton való likvidálás tulajdonképpen nem is egyéb, mint egy leenyhített csőd. A csődtől csak a következő pontokon különbözik.

1. A céget nem tekintik bukottnak.
2. Az adós saját maga vezeti egy likvidátor asszisztálása mellett a likvidálást.
3. Megfosztja az adóst politikai választatóságától, egyebekben azonban fenntartja számára az összes politikai és polgári jogokat. Bírói uton való likvidálást csak jóhiszemű adós kérhet. Ezenfelül pedig csak akkor tekinthető véglegesnek, ha a hitelezők ahhoz hozzájárultak.

A bírói uton való likvidálás eljárása a következő:

1. Az adós fizetéseinek beszüntetése után legkésőbb tizenöt napon belül kérelmet nyújt be a bírósághoz és beterjeszti mérlegét.

2. A fizetési képtelenség ne legyen össze függésben egyszerű, vagy csalárd bukással, mert ebben az esetben a bíróság vizsautasítja a likvidálást és elrendeli a csődöt. A likvidálás csak abban az esetben végleges, ha az adósnak sikerül hitelezőivel kiegyezni. Ellenkező esetben következik a csőd. Mindenesetre a bíróságnak jogában áll nem elrendelni a csődöt. Két olyan tulajdonsága van a bírói uton való likvidálásnak, amelyek érdemesítetik a meghonosításra ezt az intézményt. Az egyik az eljárás gyorsasága, a másik, hogy a kereskedőknek módjában áll hitelezőivel utólag is kiegyezni, vagyis a hitelezőkkel való egység nem előfeltételezi a csődtől való menekülését. A régi csődrendszer tulságos szigora miatt a mai viszonyok között aligha alkalmazható.

A törvényhozó abból a meggondolásból

indul ki, hogy amikor a tartozók oldal felülmulja a követeléseket, hiába próbálja a kereskedő az összeomlást kikerülni, a helyzet csak súlyosbodik. Jó lesz tehát, ha sürgősen az igazságszolgáltatáshoz fordul. A haladéktalan likvidálás még segíthet. A kereskedő könnyebben kiegyezhetik a hitelezőkkel, akik ugyancsak nem fognak oly sokat veszíteni. Igen sok esetben a kereskedő hallani sem akar csődről és súlyos árat fizet megmenekülésé-

ért. Terhes kölcsönökhöz folyamodik, vételáron alóli eladásokat eszközöl egészen addig, amíg teljesen aláássa vagyoni egzisztenciáját. Ezek a kereskedők és iparosok szívesebben fogják a bírói uton való likvidálást a törvényhozó szerint igénybe venni.

A francia tapasztalatok

A franciaországi példa egyébként értékes tanulságokkal szolgál a bírói likvidálás intézményét illetően. Statisztikai ada-

37 éves, intelligens, önálló kereskedő házasság céljából oly intelligens, 28—32 éves urileány ismeretségét keresi, aki okvetlenül vallásos, háziasszony nevelt és hü élettársnak predestinált. Levélbeli ajánlatokat „Komoly élettárs/1078” jelígen Rudolf Mosse Rt. Sibiu továbbít. Becsületbeli diszkréció biztosítva.

tok szerint átlag 46 százalékos kvóta képezte a likvidálásokról a megegyezés alapját, míg a csődöknél ez mélyen a 25 százalék alá esett. A kormány számítása szerint a hitelezők a likvidálás útján követeléseiknek 38—40 százalékát meg fogják kapni. Franciaországban különösképpen azt kifogásolták, hogy a bíróság tulságos könnyedséggel mondotta ki a bírói uton való likvidálást s nem vette figyelembe az adósok tényleges helyzetét és moralitását. Ezen egyes igazságszolgáltatási fórumok úgy segítettek, hogy előzetes vizsgálatot folytattak le az adósnál.

Bezárult a francia parlament

Junius elsején lesz az új választások utáni parlament első ülése

Párizs, április 2. A törvényhozás ülészaka a mai üléssel bezárult. A kamara heves viták után elfogadta a költészetet előirányzatot. Tardieu több ízben kénytelen volt a blzalmi kérdést felvetni s mintegy nyolcvan szavazattal többséget is kapott. Az utolsó szavazásnál 437 szavazat esett a költségvetés elfogadására s 137 ellene. A bevé-

telek összege 41 milliárd 100 millió 883 ezer 494 és a kiadásoké 41 milliárd 97 millió 501 ezer 752 frank. A költségvetés előirányzat feleslege 3 millió 381 ezer 742 frank.

Bouisson elnök köszönetet mondott a törvényhozás tagjainak négy éves törvényhozási működésükért s Tardieu a kormány képviselőiben csatlakozott

a köszönetnyilvánításhoz. Végül elismeréssel szólt az elnök pártatlanságáról, aki az üléseket pártszempontokon felül emelkedve vezette le. 13 óra 20 perckor a kamara zárulása véget ért. Az új választások utáni első ülés junius elsején lesz. A szenátus ülése megtartotta ülészakaró ülését s junius 2-ig elnapolta magát.

Massaryk erélyesen cáfolja, hogy a dunai tervnek németellenes éle lenne

London, április 2. A Spectator című politikai hetilap Masaryk elnök nyilatkozatát közli, aki hangoztatja Csehszlovákia békés hajlandóságait s azt, hogy a béke atmoszférájában Csehszlovákia észszerű gazdasági szerződéseket kíván kötni szomszédaival, a kisantant másik két államával és Bulgáriával is. Az elnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a gazdasági szerződések meg fogják javítani a kis nemzetek egymás közötti viszonyát. Masaryk el-

ismerte, hogy a háború következtében Magyarország kétségtelenül a legtöbbször szenvedett valamennyi állam közül. Leszögezte, hogy ő nem ellensége Magyarországnak, noha ezt róla gyakran állítják. Én tudom — mondotta az elnök — hogy a magyar közvélemény egy része ellenzi a dunai tervet attól való féltében, hogy ezzel feladja politikai követeléseit, de hangsúlyozni kell, hogy csak gazdasági megállapodásról van szó s politikai kérdések ha egyál-

talán szóba jöhetnek, csak később kerülnek sorra. Masaryk nyilatkozata végén megvédte a dunai terv koncepcióját attól a vádtól, hogy annak németellenes éle lenne.

London, április 2. Macdonald ma audiencián jelent meg a windsori kastélyban György király előtt s jelentést tett a dunai gazdasági együttműködés létrehozása érdekében kezdeményezett konferencia előkészületeiről.

Meg tudja-e védeni egy zsidó képviselő a német nép érdekeit a külföldön?

Kétheti fogságra ítéltek a kampóskeresztesek lapjának szerkesztőjét, mert pártoskodással vádolta dr. Melchior, a német kormány zsidó megbízottját

Berlin, április 2. A német reparációs fizetések csökkentésének tárgyalásai alkalmával Németország egyik képviselője, a zsidó dr. Karl Melchior volt, akiről a kampóskeresztesek lapja, a Völkische Beobachter annakidején azt írta, hogy a külfölddel való tárgyalásai során nem törekedik arra, hogy megvédje a német nép érdekeit, egyrészt azért, mert a zsidó nak nincsen semmi érdeke országa jóléte iránt, másrészt, mert dr. Melchior a Warburg-ház üzletei körül van érdekelve, így hát inkább az amerikaiak szeptemét tolja, természetesen Németország kárára. Amikor a jóvátételi kötelezettségek revíziójáról van szó, bűnös könnyelműség a német kormány részéről ilyen emberekkel képviseltetni a német birodalmat.

A támadás miatt dr. Melchior sajtópört indított a Völkische Beobachter ellen, amelynek szerkesztője, Binz a napokban állott vádoltként a müncheni sajtó-

bíróság előtt. A tárgyalások során kétségtelenül kiderült, hogy dr. Karl Melchior a legteljesebb jóhiszeműséggel és a német érdekek megvédésével tárgyalt

és a Warburg-házzal való kapcsolatait ezt a célt csak elősegítették. A törvényes tárgyalás során felolvasták dr. Brüning birodalmi kancellárnak dr. Melchiorhoz intézett levelét, amelyben a német kormány nevében halásan köszönetet mond neki az önzetlen tevékenységért, amelyet a német nép érdekében kifejtett a nagyhatalmak képviselőivel való tárgyalásai során.

A müncheni bíróság dr. Binz szerkesztőt tizennégy napi fogságra, azonkívül az ítéletnek a Völkische Beobachterben való közlésére ítélte el.

Közeledik az osztálysorsjáték I-ső osztályának húzása

Április 23—24-én vannak a húzás napjai. Nyeremények végösszege: 6.985.000 le!

Az Iliescu pénzüzetet főelárusító közlése

Az Iliescu Pénzüzetet Cluj, Str. Regina Maria 42. szám alatti palotájában elhelyezett sorsjegysztály értesítése szerint megindult a közönség áramlása a sorsjegyek vétele iránt. A magyarázat abban van, hogy közeleg a húzás napja. A közönség a legteljesebb bizalommal viselatik a sorsjegyek iránt. Jellemző, hogy a kereslet a nagyobb címletű sorsjegyek iránt élénkebb, mert — azt mondja a fél, „vagy, vagy”. Iliescu Viktor közismert bankár, nem kimélve az anyagiakat, a legnagyobb ambícióval fektett bele a sorsjegy akcióba. Hálózatát Erdély 11 vármegyéjére terjesztette ki, elárusítókkal árasztotta el működési rayonját, ahonnan az értékesítést illetően a legkedvezőbb je lentések futnak. Igen népszerű intézkedéseket foglal magába a szabályzat, így

többek között, hogy a nyereményt tisztán 10 százalékos állami illeték terhelé, ezenkívül teljes adómentességet élvez.

A sorsjegy névszóló, a nyerősorsjegy tulajdonosának név közlése tiltva van. Mind meg annyi előny, ami elhárítja a boldog nyerőtől a sok kellemetlenséget, aminek a szerencsés vevő ki van téve.

Végre egy üzlet, amely az összes érdekelt felek közmegegyezésére van megszervezve.

Olcsó könyvszár

Kistemeerkes Váitot állitogat 66 le
Coctean A pártai fia 66 le
Miki Jenő: Madárka 66 le
Szilágyi András: Az új pártier 96 le
Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

Mai Dekameron.

Az Uj Irók

Szerkeszti: Móricz Zsigmond.
Ára 90 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése ellenében (bélvegen is), vagy utánvéttel

Hány zsidó középiskola működött a régi Magyarországon

Tek. Szerkesztőség!

Nagy érdeklődéssel olvastam b. lapjukban dr. Grünfeld Salamon cikkét az utódállamok zsidó középiskoláiról. A cikk tárgyi adataiban oly hiányok vannak, hogy az azokból levonható következtetések sem lehetnek mindenben megfelelőek. Nem célozom, hogy egy pár sor keretén belül ezeket a következtetéseket felülbíráljam, mert ehhez nagyon sok cikk volna szükséges. És pedig mielőbb, mert az iskola a mai zsidóságnak talán a legégetőbb problémája. Égetőbb még, mint anyagi romlása is. Mert az anyagiakat egy konjunktúra helyrehozhatja, de mit az ifjuság nevelése terén elmulasztottunk, azt talán soha sem pótolhatjuk. Ennek ellenére most már röviden óhajtok inkább a cikk tárgyi adatainál időzni, mert azoknak a pótlása szükséges-szerűleg ártértilen a következtetéseket.

Dr. Fürst Aladárnál sem teljesen érthető, hogy miért siklik át hallgatással egy csomó régi és népes zsidó középiskola, annál csodálatosabb az, hogy dr. Grünfeld ur ezeket az adatokat minden korrekúra nélkül elfogadja, holott neki igazán jól kell tudnia, hogy a volt Magyarország területén már a háboru előtt jóval több zsidó középiskola volt. Pozsonyban talán még most is működik az ortodox zsidó hitközség fiú- és leányközépiskolája, kereskedelmi tanfolyammal egybekötve. Ez az iskola már a 30-as évek elején kezdődött és arról is ismert volt, hogy a világhírű pozsonyi jesuita növendékei, mint 17-20 éves ifjak, ebben az iskolában szereztek meg a törvény által előírt világi rabbiképesítést. Ezért is, de máskülönben is ez iskola a pozsonyi ortodox rabbinatek legmesszebbmenő erkölcsi támogatását élvezte. Nem novum tehát az ortodox középiskola, még kevésbé novum a néhai váradi ortodox főrabbi haszkomeja, sem a tankönyvekhez, sem az iskolához. Annnyival is kevésbé, mert a váradi középiskola csak 1889-ben nyílt meg, továbbá pedig azért, mert azokhoz a bizonyos magyar tankönyvekhez még más, igen konzervatív rabbik is irtak igen meleg-hangú előszót. A budapesti, különösen konzervatív ortodox hitközségnek szintén nagyon népes fiú- és leányközépiskolája van és volt, a pápai ortodox zsidó hitközség polgári fiúiskolája 30 évnél idősebb és mindössze két éve szűnt meg, illetve lett átadva a zsidó tanárokkal együtt a román kat. egyháznak, abból a furcsa okból, hogy állandóan háromszor annyit kat. tanulója volt, mint zsidó.

Eppen a cikkíróknak illenék tudni azt is, hogy Kolozsváron, jóval a Tarbut előtt, az ortodox hitközség is fenntartott egy polgári iskolát, melyet Löwy Mór rabbi alapított és igazgatótt. 1918-ig magániskola, de már 1919-ben, tehát még a Tarbut előtt, nyilvánossággal joggal működött négy éven át a váradi iskolához hasonló tantervvel in puncto zsidó tanítványok, mindaddig, míg nyilvánossági jogát el nem vonták, amelyben szintén megjelölt egy évvel a Tarbutot. Ez az iskola esendben, reklám nélkül működött, feltűnés nélkül mult ki, de sok száz tanítványa itt él közöttük és hálával gondol iskolájára és tanáraira, nem érdemi meg hát, hogy létezését, működését agyonhallgassák.

Azután a budapesti nagy neolog hitközségnek is volt három fiú és két leány polgárija, melyekben évente több ezer növendék tanult és amelyekben egy Stern Ábrahám, Schichtanz Armin voltak az igazgatók. Ezek az iskolák is megérdemeltnek egy pesti írótól annyit, hogy megemlítsék őket, habár a pesti hitközség a legnagyobb fiúiskolákat, az anvagiakra hivatkozva, de inkább az új gimnázium kedvéért fel is áldozta. Volt, illetve még van zsidó polgári iskola Verbán, Baján, Vácán (ort.), egy zsidó jellegű magániskola volt Debrecenben is. És ha ehhez hozzávesszük, hogy az egyre nagyobb számú városi kereskedő és iparos lakosság ugyszólván minden nagyobb zsidó centrumban készült egy-egy zsidó középiskola létesítésére, úgy a következtetések egész mások lesznek, mint amilyeneket a cikkíró ur levont oly adatok alapján, amelyek, mint láttuk, kvantitativ semmi képp sem alkalmasak erre.

Díjháiban leszórozhat, hogy „a magyarországi zsidóság” gyűjtőnévvel felruházott testvéreink akartak és tudtak is lé-

tesíteni középiskolákat, hogy előbb nem létesíthettek, annak egyszerűen az volt az oka, hogy előbb elemi iskolákat kellett létesíteni, a városokba csak később tömörültek, csak később ébredtek a „Thóra im derech erez” szükségének tudatára. A másik ok az volt, hogy a háboru előtt általános volt a felekezeti iskolák számbeli hanyatlása és az állami iskolák térfoglalása és ezen irányzat alól a zsidóság sem vonhatta ki magát, de nem is érezte ennek a szükségét. Nem érezte, mert az állami iskoláiban — mondjuk csak ki öszintén — otthon érezte magát, respektálták érdekeit, külső viseletét, ünnepeit, szokásait a legmesszebbmenő módon. Hiszen, hogy ne menjünk messzebb, minden magyar iskolában intézményesen joga volt a zsidóságnak ahhoz, amit nálunk érthetetlen módon csak mint elérhetetlen álmot, mint esetleges rendkívüli nagy vívmányt várnak a zsidók: a szombati írás alól való felmentést. Dr. Grünfeld urnak tudni kell, hogy például még a katolikus szerzetesi főgimnáziumokban is, amelyek egyikeben érettségizett ő is, mily messzeemenő módon tudta akármelyik zsidó gyermek (még pájeszes is akadt közöttük, legalább az alsó osztályokban) megtartani a szombatot, anélkül, hogy ezért bármily kellemetlensége lett volna, de

akárhányszor még a papigimnáziumokban is tandíjmentessége és ösztöndíjai. Az állami középiskolákban néhol 80 százalékos arányban voltak zsidók (Grünfeld ur erről is tud), sőt a tanárok között sem volt más az arány sok helyen. Ezért és főképp ezért nem ébredt sem az orthodox, sem a szefárd és annál kevésbé a neolog zsidóság a külön zsidó iskola szükségének a tudatára.

Nagyon sokat lehetne erről a témáról beszélni, de ezen alkalommal annyit mindegyre, hogy ha már külön zsidó középiskolákat ezer okból most nem is létesíthetünk, de polgári jogainknak azt a minimumát, amit a szombati írás alóli felmentés jelent, minden erőnkkel ki kell vívnunk. Ha a reakciós Poroszországban és másutt mindenütt ez természetes valami, akkor a mi zsidó szülőinktől sem kívánhatjuk az ifju román állam, hogy maguk és gyermekeik lelkiismeretén erőszakot tegyenek. A két zsidó iroda és az egyéb zsidó testületek feladata, hogy ezt a látszólag kicsiny, de annál fájóbb sebet a zsidóság testéről eltávolítsák és vállvetett munkával ez nem látszik nehézknek.

A zsidó iskola többi kérdéseiről, a zsidó iskolázatásról máskor. Tisztelettel: G. V.

KÖZGAZDASÁG

A magyarországi Kereskedelmi és Ipar-kamarák látogatása Bukarestben

Április első felében a budapesti és vidéki kamarák nagyszámú küldöttsége viszonozza a románok két év előtti budapesti látogatását. Székács Antal a magyar delegáció vezetője nyilatkozik a küszöbön álló látogatásról

Budapest, április 2. A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara legutóbbi elnökségi ülésén nagyjelentőségű és az erdélyi gazdasági élet szempontjából is sokat ígérő határozatot hozott. A romániai kereskedelmi kamarák meleg-hangú meghívására kimondotta az elnökség, hogy Székács Antalnak, a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara alelnökének vezetése alatt Magyarország vidéki kamaráinak bevonásával még a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitása, vagyis május 7. előtt hivatalos látogatást tesz Bukarestben.

A magyarországi kamarák delegációja, melyben számos magyar gazdaságpolitikus, az ipari és kereskedelmi élet több kiválója vesz részt, a most elhatározott bukaresti uttal nemcsak a román kamaráknak a Budapesti Nemzetközi Vásáron tett két év előtti látogatását akarja viszonozni, hanem fel kívánja használni ezt a kedvező alkalmat arra is, hogy a román gazdasági élet mértékadó képviselőivel gazdasági élet folytasson Magyarország és Románia gazdasági kapcsolatainak kimélyítéséről is. Tardieu francia miniszterelnöknek a dunamenti államok kooperációjára irányuló terve fokozottan aktuálissá és kívánatosá tette, hogy a két szomszédos ország szakemberei még a május 7-16 között rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásár előtt közvetlen eszmecsere útján állapítsák meg azokat az eszközöket, és módokat, melyek Magyarország és Románia gazdasági kapcsolatait — jórészt éppen a Nemzetközi Vásár forgalomfejlesztő hatásának tervszerű kihasználásával is — intenzívebbé és mindkét félre nézve hatékonyabbá tehetik.

Székács Antal felsőházi tag fenti nyilatkozatával kapcsolatban még sikerült megállapítanunk annyit, hogy a magyar kamarák delegációja valószínűleg április közepén érkezik Bukarestbe, ugyanakkor tehát, amikor Gratz Gusztáv, Hegedüs Lóránt és Chorin Ferenc is Bukarestben fog tartózkodni. A kamarai delegáció látogatásának nagy jelentőségét tulajdonítanak a Budapesti Nemzetközi Vásár szempontjából is. Ugy tudják, hogy akkor fogják végle-

gesen letárgyalni azokat a különleges könnyítéseket, amelyekben — a román-magyar gazdasági közlekedés elősegítése érdekében — részesíteni kívánják ez évben mindazokat, akik a Budapesti Nemzetközi Vásárra utaznak. E könnyítések az ez évben is már engedélyezett 50 százalékos utazási kedvezményben és a vízumkedvezményen kívül a vásárlátogatók utlevél szerzésének megkönnyítésére és fokozott deviza ellátására, illetve valutakivitel engedélyére vonatkoznak.

A német Birodalmi Bank feltételekhez köti a külföldi adósságok transzferálását. Berlinből jelentik: A Birodalmi Bank külföldi adósságok transzferálásához csak úgy adja hozzájárulását, ha a kamattétel a németországi kamatot meg nem haladja. Abban az esetben sem lehet remélni a transzferálás engedélyezését, ha a kölcsön törlesztésének módja nincs határozott formában megállapítva a többé-kevésbé az adóstól függ.

Üzembe helyezték az európai legnagyobb kohót. Berlinből jelentik: Moszkvából érkező hírek szerint a napokban fejezték be a legnagyobb európai óriás kohót Magnitovorszkban, továbbá a Dnyeperen épített hatalmas töltést és ugyancsak akkor helyezték üzembe a moszkvai vasművek első részét. A magnitovorski kohó március 28-án 1037 és féltónna öntött vasat szállított és ezzel elérte legteljesebb kihasználhatósági lehetőségét. A Dnyeper vizét a töltés segítségével 44 méterrel lehetett a tenger színe fölé emelni. Ezzel hajózhatóvá tették a folyamot ott is, ahol azelőtt a víz sekélyessége miatt nem lehetett semmiféle forgalmat lebonyolítani. Május elséjére üzembe helyezhető lesz a Dnyeper vizéből táplált elektromos gyár is, amelynek célja a folyam mentén felállított üzemeknek elektromossággal való ellátása.

Hogyan próbálja Amerika az államháztartás egyensúlyát megermenteni? Washingtonból jelentik: Az amerikai kongresszus a napokban javaslatot fogadott el, amely szerint bizonyos cikkek használati adóját 2-10 százalékkal felemelik. Az új adókatérorába esnek: a kozmetikai cikkek, a bundák, az

ékszerek, a sportcikkek, a gyufa, bonbonok, gummiárúk, gramofonok, telefon és drótnélküli távirókészülékek, telegyasztó apparátusok, luxus és sportautók és yachtok. Az új adókból az állam néhány millió dollárt akar elérni.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, április 3.

Bukarest. 17: Könnyű zene. — 19:40: Grammfón. 20: Bécsi operettekből. — 22:15: Hírek.
Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Istentisztelet. 12:20: Zenekari hangv. 14: Grammfón. 15: A földművelésügyi minisztérium előadása. 15:45: Magyar dalok. 17:10: Békeffy óra. 19: Dalok. — 19:30: Mozart: Così fan tutte c. operája. Hírek, időjárás, időjelzés, majd cigányzene.
Bécs. 4: Délutáni zene. 5:55: Bécsi trió. 7:30: Áriák, dalok, duók.
Berlin. 7: Strauss Richárd koncert. — 8:30: Operettek.
Heilsberg. 8: Ufa sztárok előadása. Közreműködik: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Renate Müller, Else Elster, Otto Wallburg, Fritz Grünbaum.
Breslau. 5:50: Zongorahangv. Lípese. 6: Operamelódiák.
Hamburg. 6:30: Hegedű és csembaló koncert. 8: Bécsi est.
Varsó. 12:15: Zenekari hangv. 17:45: Könnyű zene. 20:15: Könnyű zene. 22:10: Schubert, Schumann, Debussy dalok.
Poznan. 19:25: Grammfón. 23: Táncczene.
Kattowitz. 15:35: Vidám dalok. 22:15: Zongorahangv. 23: Könnyű és táncczene.
Lemberg. 20:15: Énekar.
Riga. 21:35: Régi táncok.
Prága. 20: Fuvószene. 22:20: Táncczene.
Pozsony. 18:55: Grammfón. 21: Könnyű zene.
Brünn. 21: Katonazene.
Osló. 20: Haydn koncert. 22:05: Szakszofónzene.
Stockholm. 21: Svéd zene.

Hétfő, április 4.

Bukarest. 17: Könnyű zene. 19:40: Grammfón. 20: Színielőadás.
Budapest. 9:30: Hírek. 10: Istentisztelet. 12:05: Zenekari hangv. 14: Grammfón. 15:30: Mesék. 17: Iskolahangv. — 18: Előadás. 18:20: Katonazene. 20:10: Cigányzene. 23: Táncczene.
Bécs. 8: Beethoven hegedűszonátája. 8:30: Kék mazurka c. operett köv. — 10:45: Táncczene.
Berlin. 4:30: Bach orgonaművei. 6:30: Szórakoztató zene. 8: Hangv.
Heilsberg. 7:55: Szórakoztató zene.
Breslau. 6:45: Esti zene.
Lípese. 8: Szimf. hangv. 10:30: Szórakoztató zene.
Hamburg. Millöcker koncert.
Varsó. 19:35: Grammfón. 20:15: Bizet Gyöngyalászok c. operája.
Poznan. 17:35: Könnyű zene.
Milánó. 21: Zenekari hangv.
Róma. 22:10: Könnyű olasz zene.
Prága. 21:30 Zongorahangv. 21: Haydn kvartett.
Pozsony. 17:40: Hegedűszonáták.
Brünn. 21: Zenekari hangv.
London. 21: Zenekari hangv.
Osló. 22:15: Norvég zene.
Stockholm. 19:50: Haydn hangverseny. 22:20: Orgonahangv.
Toulouse. 23:15: Operaáriák.

Tíz éve halt meg IV. Károly magyar király, Hirsch Ödön családján segíteni kell, Mi az igazság a Minerva-biztosító ügyében? Az egyik Urmánczi-leány férje lemondott vitéz címéről, mert a felesége zsidósármazása. A Britannia biztosító hátbatámadta a kartell, Az Elgibe koncessziójának kulissza-titkai, Fellebbezünk Kun Richárdért és sok más kitűnő cikket hoz az Erdélyi Futár új száma. Szögyéni-Kiss Endre nagyszerű lapja friss, jól értesült és nívós. Az Erdélyi Futár ára 15 lej és minden városban kapható.

A mai kor izgalmas regénye

Török Sándor Az idegen város két kötet 446 oldal 210 lej Lepagenál Kolozsvár. Vidékr postán utánvétellel frissen. Kérje az új könyvek jegyzékét a lapotól.

Borzalma

H
al
és
pa

Szomb

Cluj-Kolozsvár (let tud.) A vas kollik a Hidalm ra. A Nadas-pakányi magasság műhelyek mögött magasságban ártakon keresztül ár, ha még öt kedik, ez a hid alig ötven méter dó gyalogjáró-hvári vállalat áru das tulsó partja

Ez a gyalogj
kig tud e
mely valóban f
va, mintegy kilo
te el a Nadas g
még uccai gyal
nagykiterjedésű
delemtől. A Pet
kiterjedésű rakt
ritja. Az irodák
colják ki és pró
ól előntött uton
állami gyufagy
és a széles udv
nek csak az abl
Az
gyár

A gyufagyár é
Gyáriszolgá kala
ahol másfélméte
a szik medrébe
A gyufagyár fél
két száz méternyi
alatt áll. Az udv
get, melyben nég
van fehalmozva.
Itt már horribili
fagyár, mert a
anyagok nagyré
váltak az árviz ké

A Nadas jobb
fagyár legfont
ahol állandóan n
készített gyufa
tár előtt a Nád
legesen szabályo
vekedő ár már e
tárhelyiséget mi
veszélye fenyege

A gyufagyárba
zavart is okozhat
vezet el a levez
duzzadt és a ka
Amennyiben az
gyufagyárban h
munkát. Szomb
deltésig dolgozott
de a üzöltek m
másra, minthogy
ségekből kiszivat
növekvő árviz az
már rá egy órán
A gyufagyár é
létben tartja, h
met elhárítsa. H
a gyárépület me
kat és fatelepek

Házi
öntő

Az árterület a
irányban, mint
távolságban jól
letéből. Van val
ebben a látvány
éles kanyarodóná
rohan és mindk
magas viz alatt.
getre koncentrá
get: a Nadas ví
kanyarodónál ép
vizekben.

Bokáig sárban
za, ahonnan köz

Megkezdődött a tavaszi ruhák olcsó tisztítása és festése az „UNIO“-nál

Borzalmas pusztítást végzett a kiáradt Nádas-patak Kolozsvár külvárosaiban

Helyszíni riporton az árvízszujtotta Brétfűn, ahol házakat mosott el, hidakat fenyeget és gyárakat mos alá a megvadult Nádas-patak vize

Hara Gavrila házából sziget lett a Nádas tengerében. Réti József fűtő nem engedte magát kilakoltatni: derékgig érő vízben őrizi nyomorúságos vályogviskóját

Szombaton este katasztrofális méretűvé nőtt a Nádas áradása

Cluj-Kolozsvár, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A vasuti összekötőhid beletorkollik a Hidalmás felé vezető megyei útra. A Nádas-patak, mely máskor alig bokányi magasságban csörgödezik a vasuti műhelyek mögött, most háromméteres magasságban árad a lábaink előtt. A patakon keresztül vezető fahidat sűrűje az ár, ha még ötven centiméternyit emelkedik, ez a hid is víz alá kerül, mint az alig ötven méternyre, jobboldalon szaladó gyalogjáró-híd, mely az egyik kolozsvári vállalat áruraktárát köti össze a Nádas tulsó partjával.

Ez a gyalogjáró-híd márcsak órákig tud ellentálni az árnak,

mely valóban félelmetes látványt nyújtva, mintegy kilométernyi területen öntötte el a Nádas balpartját, ahol semmi, még uccai gyalogjáró sem védelmez egy nagykiterjedésű városrészt az árvízveszelemtől. A Petróleum Elosztó RT. nagykiterjedésű raktári épületét méteres víz borítja. Az irodák berendezését most hurcolják ki és próbálják átszállítani a vízől elöntött uton. Tőlünk jobbra terül az állami gyufagyár hatalmas objektuma. A gyár drótkerítése méteres víz alatt áll és a széles udvaron a raktárhelyiségeknek csak az ablaka látszik ki.

Az árvíz elöntötte a gyufagyárat

A gyufagyár épületébe víz első utunk. Gyáriszolgálatkalauzok le az udvar mélybe, ahol másfél méteres vizet ont ki magából a szűk medréből kicsapott Nádas-patak. A gyufagyár félkilométeres iparvágánya kétszáz méternyi hosszúságban magas víz alatt áll. Az udvaron lévő raktárhelyiséget, melyben négy vagon építkezési anyag van fehalmozva, méteres víz öntötte el. Itt már horribilis károkat szenved a gyufagyár, mert a raktárhelyiségben lévő anyagok nagyrésze használhatatlenné válik az árvíz következtében.

A gyufaraktár veszélyben

A Nádas jobboldalán húzódik el a gyufagyár legfontosabb raktárhelyisége, ahol állandóan nagymennyiségű, már elkészített gyufa van beraktározva. A raktár előtt a Nádas partján egészen kezdetlegesen szabályozták, de a rohamosan növekvő ár már elmosta a gátat és a raktárhelyiséget minden órában az elöntés veszélye fenyegeti.

A gyufagyárban az árvíz súlyos üzemi zavart is okozhat. A gyár kazánja mellett vezet el a levezető csatorna, mely megduzzadt és a kazán fűtőtestét alámosta. Amennyiben az árvíz nem száll alá, a gyufagyárban hétfőn nem vehetik fel a munkát. Szombaton délelőtt tűzoltó kirendeltség dolgozott a gyufagyár épületében, de a tűzoltók munkája nem szorított másra, minthogy az elöntött raktárhelyiségek közül kiszivattyuzza a vizet. A folyton növekvő árvíz azonban a raktárhelyiséget már rá egy órára újra elöntötte.

A gyufagyár összes munkásait készenlétben tartja, hogy a növekvő veszedelmet elhárítsa. Hasonló veszély fenyegeti a gyárépület mellett felsorakozó raktárakat és fáttelepeket is.

Házikók emelkednek ki az elöntött területekből

Az árterület a telepektől északnyugati irányban, mintegy másfél kilométernyi távolságban jól látszik a gyufagyár épületéből. Van valami borzalmasan megejtő ebben a látványban, amint a Nádas, egy éles kanyarodónál hatalmas gyorsasággal rohan és mindkét partján házak állnak magas víz alatt. A gyárépületből egy szigetre koncentrálnak figyelmünk. A szigeten a Nádas vize által elöntött ház, egy kanyarodónál épített vashid mellett áll a víztömegben.

Bokáig sárban jutunk át a tulsó partra, ahonnan közelebről is megtekinthetjük

az előttünk lévő szigetet. Nyomorúságos parasztviskó, hiányos deszkakerítéssel áll a megvadult Nádas víztengerének közepén. A vályogviskó Hara Gavrila nyomdai segédmunkás tulajdona, aki feleségével és három gyermekével most egyik szomszédjánál lakik.

Tegnap délután négy órakor kezdett nőni a víz, — mondja Hara. — Akkor még nem gondoltuk, hogy ilyen nagy veszély fenyeget. De este 11 órakor a házam már köröskörül volt véve és egész éjszaka a szomszédok segítségével hurcolkodtunk át a térdig érő vízen. A házra már keresztet vettem, mert vályogból építtem és ha elönti a víz, azonnal összeesik.

Réti Józsefet nem lehet kilakoltatni

A ház udvarán mély gödrött ástak és ez a gödör veszi fel magába a vizet. Övintézkedés, hogy míg a házat kilakoltatják, a víz el ne öntse a nyomorúságos vályogviskót, melynek tulajdonosa Ghilisan György fűtő, családostól hurcolkodik egy ötven méterrel messzebb lévő kőházba. Itt már nem lehet előrehaladni. A Nádas éles kanyarulata egy egész épületesoprot fog közre

és teljesen elöntött mintegy husz nyomorúságosan épített munkásházat Szombaton délelőtt a tűzoltóság kilakoltatta a házak lakóit, csak egy emberrel nem lehetett beszélni: Réti József fűtő, aki a házcsoport kelles közepén lévő viskóját még hatóságai felszólításra sem volt hajlandó elhagyni. A házban derékgig ér a víz és Réti családostól a padlásra húzódott. Kiköltözni azonban nem akar. A szomszédok megkísérelték, hogy kiharadják a megnyakasodott embert a halálveszedelméből, de Réti nem mozdul ki. Str. Dragos Vodának hívják ezt a házcsoportot, melyet sem ut, sem töltés nem véd a rakoncátlan Nádas sűrűn megismétlődő kirándulásai elől. Hasonló sors vár a Banatul és CFR „uccákra“.

Hol szoktak maguk járni? kérdezzük az egyik árvízkárosulttól.

— Itt a kukoricáson át — hangzik a felelet, — mert a város nem épít ide utakat. Az utadót beszedik. En hatszáz lej utadót fizetek évente. De utnak se hire, se hamva...

Megérkezik az első karhatalmi csoport

A lerongyolódott proletár szájából a panaszok egész lavinája indul meg. Hogy nem kapnak fizetést és most még ez az árvíz is... Hogy az árvíz nagyon könnyen elkerülhető lett volna, de sehol semmi övintézkedést nem tettek. Ez a városrész ki van téve a Nádas kényekedvények és senki a lakókra nem gondol...

Közben csendőrküldemény érkezik. Egy káplár vezetésével hét csendőr cirkulál, illetőleg dagaszt a bokáig érő sárban. Az egyetlen övintézkedés... A csend-

Köröskörül hatalmas területeket önt el a víz. Hara Gavrila keserves sopánkodása elvész a mormogó robajban, amellyel a Nádas-patak döngeti egyre kevésbé ellent álló partjait. Ötszáz méterrel odébb siető emberek egy házat szednek széjjel. Mire odaérünk, már leszedték a cseréptetőt is. Két ember már fűrészezi a favázat. A Nádas itt éles kanyarodót csinál és a kanyarodóból bőven ömlik a sárga, mocsos víztömeg az „uccára“ (ucca alatt itt egy térdig lucskos földterület értenek, mely nyáron kukoricásnak szolgál. Az egész városrész rendszertelenül egymás mellé épített házak tömege, ahol sehol még nyoma sincs járható ösvénynek.)

örök cirkulálnak...

Vasutas ruháju fiatalember érkezik.

— Most telefonáltak a vasúthoz. Kardosfalvánál az országutat elmosta a víz. Magyaránadason másfél méteres az áradás. Estig a víz három méter magasra nőhet...

Kétségbeesítő pánik keletkezik körülöttünk. Nyolcvan-száz ember rohan a szélrózsa minden irányába. De sehol egy rendőrtiszt. Sehol egy városi mérnök. Ki

Az esőzések következtében újra kilépett medréből a Körös; Biharmegye több részében megakadt a forgalom

Oradea-Nagyvárad, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A három nap óta tartó szakadatlan esőzések megduzzasztották a Körös vizét. Az újabb árvízveszedelem következtében a nagyváradai prefekturára érkezett jelentések szerint a megye több részében teljesen megakadt a forgalom. Élesd, Belényes, Margitta vidéken teljesen járhatatlanok az országutak.

A biharmegyei árvízveszedelemmel kapcsolatosan újabb háboruszkodás robbant ki a magyar és a román hatóságok között. Gyula környékén kiöntött a Körös és két ezer holdnyi erületet öntött el. Magyarországról érkezett jelentés szerint a kisjennői főszolgabíró kivezényelte embereit a határra, hogy elvágják a Nyul-gátat. A gyulai hatóságok védőrséget rendeltek ki a határra és elkergették a kisjennői embereket.

Az árvíz ügyében egyébként értekezletet tartott ma délután Ghica prefektus elnökle alatt a vármegyei interimáris bizottság. Az árvízkárosultak részére a megyei tanács százezer lej gyorssegélyt szavaott meg, a népjóléti minisztérium pedig 500 ezer lejes segélyt nyújt a káro sultaknak. Az interimáris bizottság felkérte a biharmegyei parlamenti képviselőket, hogy intervenáljanak a minisztériumnál a megszavazott segély mielőbbi kiutalása

Nincs többé öregség
Minden nő fiatalnak nézhet
Ki a világhírű szépiítő szer, a **CREME MOUSON** használatával.
A Creme Mouson 21 értékes, tartalomdu és hathatós szert egyesít magában. Különleges kémiai változtatás és éveken keresztül kipróbált keverési viszony által érte el a Creme Mouson az utolérhetetlen selyemfinomságu fokát, ami lehetővé teszi a legérzékenyebb bőrszervezet legmélyebb rétegébe való behatolást. A Creme Mouson tápláló, simító és gyógyító hatása már milliószor bebizonyított nyert, már órák, majdnem percek múlva érezhető és látható.

Éjjeli és tisztítókrém a GOLD CREAM MOUSON
Alapítva 1798. évben.
Vezérképviselői és lerakat „Wera“ Bucuresti, IV. Labirint 150.

épít itt gátakat? Ki próbál itt levezetőcsatornákat építeni?
Kolozsvárnak a vasuton túl elterülő külvárosa: a Brétfű, a pánik borzalmas óráit éli át. Ebben a pánikban azonban nem részesedik sem város, sem rendőrség, sem megye. A kisvagyonok menthetetlenül elpusztulnak a Nádas áradásában.
Közben pedig táviró és telefontrótonok futnak be Kolozsvárra a hírek. A fellázadt Nádas az egész vidéket elöntötte. (b.)

érdekében.
Ghica prefektus bejelentette, hogy 16 árvízkárosult család részére hajlandó munkát adni birtokain.

Uj cipőüzlet nyílt Kolozsváron. Nimberger Ernő, a Neumann Károly utóda cég előnyösen ismert volt baltagja április 1-én a Központi Szálloda épületében új cipőüzletet nyitott, amely főleg a Carmen cipőgyár különlegességeinek elárúsításával fog foglalkozni. A Carmen gyár kitűnő gyártmányait, amelyek a leg jobb külföldi cipőkkel is felveszik a versenyt, már régóta ismeri a kolozsvári közönség, de eddig a kissé magasabb árak miatt csak a jobbmodu közönség volt állandó vásárlójuk, bár mindenki tudta, hogy a valamivel drágább árakkal szemben bőséges ellenértéket kap a Carmen cipők elegáns, mindig legdivatosabb és kényelmes kivitelében. A gyár most — megértve az idők szavát — lényegesen leszállította az árakat, úgy, hogy az új cipőüzletben már minden más gyár áránál olcsóbban kerülnek eladásra a legdivatosabb, legelegánsabb és legjobbkivitelű Carmen-modellek.

— Ada-Kalehan is panamázik a községi bíró. Ada-Kaleh szigetének lakosai delegációt menesztettek a vármegyei prefektushoz, akitől Ismail Turhan községi bíró elmozdítását követelték. Azzal vádolták, hogy nem védi meg kellőképpen a lakosság érdekeit a „Musulmán“ társasággal szemben, továbbá pénzeket gyűjtött össze a lakosságtól faszállítás céljából, ami nem történt meg és a pénzt sem adta vissza a szegény embereknek. A prefektus vizsgálatot indított meg a községi bíró ellen.

Ajánlunk elsörendü כשר של פטה

ITALOKAT

u. m. asztali, valamint különleges: Delevar, Rizling, Muskotály borokat. Árak már 6.50 lejnél kezdődnek. Továbbá כשר של szilvórium és borpárlat legolcsóbban. Megrendelések Csengeri céghez Simleu-Silvaniei

Alig van könyv, mely nélkülözhetetlenebb lenne, mint egy lexikon. De egy komplett lexikon eddig nehéz ezreszékbe került s így csak igen kevesen szerezhették meg maguknak. Ezen a nehézségen segített a GÉNIUS könyvkiadó, egykötetes komplett magyar lexikonával. A

GENIUS KIS LEXIKONA

800 képpel, 64 műmelléklettel, 1615 oldalnyi terjedelemben a tudásnak egész tárházát nyújtja s miután egészen új kiadás, az intelligens olvasó megtalálja benne mindazt, amire olvasmányai és a gyakorlati életben szüksége van. S ami a legfontosabb, a „Génius Kis Lexikon“-át mindenki megveheti, mert az olcsó propaganda kiadása fűzve csak

180 lej, egészvászonkötésben, dus aranyozással 210 lej
Rendelje meg még ma, mert kevés példány van és elfogy.

Megrendelhető az UJ KELET könyvosztályában

Palesztinai levél

*

Artosoroff

referátumot tartott az Asefath Hanivharim ülészakán. Két óráig beszélt. Az aktuális politikai kérdésekről. Támadta az angol kormány politikáját, mert nem teljesítette a Macdonald levélben kifejtett ígéreteket. De egyebeket is mondott. Főképpen az új kormányzóról. Azt mondta, hogy:

— Sir Arthur Wauchope főkormányzó három hónapos működéséből kiindulva nem lehet tiszta képet alkotni róla. De annyit már mondhatok, hogy igazságot akar szolgáltatni a zsidó ságnak és megértéssel van a Zsidó Nemzeti Otthon eszméje iránt.

Arlosoroffot felelősségteljes és rendkívül komoly politikusként ismerjük. Mindig alaposan megméri szavait és így mindig kellő figyelmet is tulajdonítanak azoknak. A főkormányzóról elmondott még ezenkívül bizonyos történéseket, de kiérződött, hogy sok mindent a tarsolyában őrzött meg. Az elhangzott szavakból és a többi jelekből azonban kiérezzük valamit. Azt, hogy az új főkormányzó nem akar elődjének, Lord Chancellornak utjain haladni.

A politikai problémákon kívül a közepostályi bevándorlásának kérdéséről is beszélt többek között.

Ismeretes, hogy a zsidó közepostályi bevándorlásának ügye az aktuális cionista és országépítő feladatok homlokterébe került. Ennek érdekében különösen E. Neumann és H. Farbstein dolgoznak nagy agilitással. Arlosoroffról, — aki a munkásságát képviseli a cionista exekutívában —, félték a polgári cionisták és attól tartottak, hogy türelmetlenséget fog tanúsítani a nem-munkás elemek iránt. Megelégedéssel konstataulta a zsidó közvélemény, hogy Arlosoroff meleg szimpátiáról tett tanulságot a zsidó közepostályi letelepítése iránt és tagadhatatlan, hogy a közepostálybeli bevándorlók részére eszközölt könnyítések — nagy mértékben az ő érdeme.

A gerer rebbe

vejevel, I. M. Lewinnel, — aki az Agudát képviseli a lengyel parlamentben — Erec Jiszraelben volt rövid ideig. A chaszidok százai önzöltek hozzá. A rebbe el is mondotta, milyen impressziókat keltett benne mindaz, amit az épülő Zsidó országban látott. Nem mondott átkot a chalucokra. És nem korholta a cionista „posemokat”. Hanem egészen másról beszélt. És olyanokat mondott, amiket nem igen hallottunk eddig a mi galutbeli caddikjainktól.

Megelégedésének adott kifejezést a látottak fölött és beszédet intézett híveikhez, akik áhitattal itták magukba a caddik szavait. Felszólította őket, hogy teljes erejükkel vegyenek részt az ország építésében, mert szent kötelességet teljesítenek ezzel a magasztos munkával. Dolgozzanak és kövessenek el mindent, hogy az ország felépüljön.

Jeruzsálemi tartózkodása alatt a gerer rebbe meglátogatta kíséretével A. I. Kuck, palesztinai főrabbit, J. Sonnenfeld rabbit és a főváros jesiváit. Ugyancsak meleg hangon nyilatkozik a sajtónak a zsidó országépítéséről rabbi I. M. Lewin képviselő a gerer rebbe veje, aki az Aguda egyik legjelentősebb vezéralakja.

— Végtelenül sajnálom mondotta —, hogy eddig nem kerestem fel az országot és csak most volt alkalmam meggyőződni arról a nagyszerű munkáról és pompás eredményekről, amelyeket a palesztinai Jisuv véghezvitt. Lengyelországba való visszatérésem után első feladatommak fogom tekinteni, hogy a módosabb chaszidokat rábírjam pénzeiknek Palesztinába való investálására.

Impozáns tömeg vonult ki a haifai kikötőbe, amikor hajóra szállt a gerer

Férfi kalapokat

fest tiszti, formál és vasal olcsón FEHÉR, Str. Memorandului (Unió ucca) 21. sz., volt Redout

rebbe, aki nem bujtatta el zsidó szívét a „politika” takarójába, hanem igaz zsidó szívének egész melegével szólott az épülő Erec Jiszrael igazságairól...

Palesztinában nincs munkanélküliség,

de gyakran megesik, hogy keresnek zsidó munkáskezeket és nem találják. Ennek a tényállásnak megfelelően a Jewish Agency elhatározta, hogy teljes erővel sikra fog szállani annak érdekében, hogy nagyobb mennyiségű bevándorlói csertifikátot harcoljon ki az ország kapuinak megnyitására még chalucaink részére. (A Jisuvnak még mindig keserű a szája tize a múlt évben kapott 350 csertifikát alamizsnájáért, amellyel a kormány csufot üzött a mi legszembetűnőbb ügyünkkel.)

A Jewish Agency már meg is kezdte az erre irányuló tárgyalásokat a kor-

mánnyal és remény van arra, hogy most már csakugyan sikerülni fog nagyobb mennyiségű csertifikátot ki-
eszközölni.

A tel-avivi mintavására

lázasan folynak az előkészületek. Az egész Jisuv égo türelmetlenséggel várja a kiállítás megnyitását. Napról-napra újabb és újabb hajók öntik paratra a turisták tömegeit, akik eleve forgalmat és nagy fellendülést hoznak magukkal az országba. Nemcsak zsidók, de keresztények is tömegesen özönlenek.

Több ország kormánya is kiküldte már exponenseit. Az előkészületek egyre pompázóbb színjátékokat öltönek. A hatalmas, díszes pavillonok és az egész kiállítás területe ragyogó képet nyújt. (M. B. S.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Kosáry Emmi és Király Ernő vendégjátéka későbbre marad

Közbejött akadályok miatt Kosáry Emmy és Király Ernő későbbre halasztották a vendégjátékukat.

A műsor így válozik: Vasárnap d. e. marad Hőfehére és a 7 törpe, este 9 órakor „Iglói diákok” előadása elmarad, helyette este 9 órakor is a „Bűnös város” című hatalmas film-dramát mutatják be, Carry Cooper, Sylvia Sidney és Lukács Pállal a főszerepekben. Hétfőn este ugyancsak ezt a filmet adják s erre az esti előadásra a színház összes bérlelt vendégül szívesen látja a színház igazgatósa.

Kedden este pedig nagyon olcsó mozi-helyarákkal a Csárdáskirálynőt adják.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. 11-ór: Hőfehére és a 7 törpe. (Gyermekezőadás, nagyon olcsó, a mozinál is olcsóbb helyarákkal. Páholy 5 személyre 80 lej, minden földszinti ülés 20 lej, az összes erkélyülés 10 lej. Sorozatszám: 176.)

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órakor: Bűnös Város. (Mozielőadás.) Carry Cooper Lukács Pál, Sylvia Sidney.

Hétfő este 9 órakor: Bűnös város. (Mozielőadás) ezen es ti mozielőadáshoz a színház összes bérlelt vendégül szívesen látja a színház igazgatósa.

Kedden este 9 órakor: Csárdáskirálynő. (Nagyon olcsó mozi-helyarákkal, jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 177.)

Szerdán este 9 órakor: Az utolsó éjszaka. (24 óra története. Mozielőadás. Clive Brook.)

Csütörtök este 9 órakor: Az utolsó éjszaka. (24 óra története, Clive Brook.)

Pénteken este 9 órakor: Ex-hercegnő. Operettjondóság először! A budapesti színházi évad legszenzációsabb, legbrilliansabb, 100-szor adott operettjondósága. Karácsonyi Lili, Keleti Aranka, László Andor, Felhő Ervin a főszerepekben. Première bérlet 26. sz. Sorozatszám 178.)

Szombat d. u. 3 órakor: Mosoly országa. (Lehár-operett, ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyarákkal. Bevezető előadást tart Landa János. Sorozatszám 179.)

של פסח

fűszerárak

engrosban és detailban

kapható

Léb fivérek

cégnél CLUJ

Szombat este 9 órakor: Ex-hercegnő. (Operettjondóság 2-szor. Napi bérlet 25. sz. „B”. Sorozatszám 180.)

Vasárnap este 9 órakor: Marica grófnő. (Nagyon olcsó mozi-helyarákkal. Sorozatszám 181.)

Hétfőn este 9 órakor: Ex-hercegnő. (Operettjondóság 3-szor. Napibérlet 26. sz. „A”. Sorozatszám 182.)

A clujl Román Opera műsora

Vasárnap, április hó 3 (délután): Traviata (Timisoara-n). Este Rigoletto (Timisoara-n).

Hétfő, április hó 4-én: Zsidónó (Aradon). Kedd, április hó 5-én: Lammermoori Lucia (Aradon.)

Szerda, április hó 6-án: Rigoletto (Aradon.)

Péntek, április hó 8-án: Alarcosbál (Clujon) A. Sved a bécsi és budapesti operák baritonistájának vendég szereplésével.

Vasárnap, április hó. 10-én (este): Rigoletto (Clujon) A. Sved a bécsi és budapesti operák baritonistájának vendég szereplésével.

Hétfő, április hó 11-én Bucuresti-i társulat.

Szerda, április hó 13-án: Lammermoori Lucia.

Péntek, április hó 15-én: Az eladott menyasszony.

Vasárnap, április hó 17-én (délután): Aida.

CORSO-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor:

Hétfő 3, 5, 7, 9 órakor: Anny Ondra legsikerültebb filmje: A Denevér. Johann Strauss legsikerültebb operettje. Fülbemászó zene és mindvégig vidám hangulat szórakoztatja a közönséget. Rendezte: Karl Lamac, a legkitűnőbb filmrendező. Főszereplők: Anny Ondra, Ivan Petrovics, Hans Junkermann, Gheorgehe Alexander, Karl Ettlinger és Oskar Sima. Filmelőtt a legújabb heti Paramount journal.

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Az utolsó éjszaka, hangos Paramount attrakció 11 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook, Miriam Hopkins. Hangos kísérő műsor. Legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

של פסח

Jutányos, de extra jóminőségű saját főzésű husvétli cognac, seprő, szilva, uradalmi édeskés husvétli fajborok

Bognár és Szántó

Erd. Keresk. Rt. CLUJ. Reg. Ferd. 68-70. Telefon 332-72.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Tied vagyok reggelig... mulatságos

zenés vígjáték, főszerepekben Jenny

Jugo és Hermann Thiemig. Műsoron

kívül a legújabb Micky Maus.

URANIA-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Alvilág árnyai szenzációs hangos kalandfilm, főszerepekben Harry Piel és Dary Holm. Műsoron kívül hangos híradó.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Egy éjszaka a paradicsomban... film-

operett, elsőrangú sláger dalokkal, fő

szerepekben Anny Ondra és Ralph

Arthur Roberts.

ASTRA MOZGO műsora

Vasárnap és hétfő:

Felix Bressart, a komikusok szampionja. Az irodafőnök ur. Ragyogó filmvígjáték, Olga Limburg és Alfréd Abel. Szezonsláger!

APRÓ

HIRDETÉSEK

Feleségül venném hozomány nélkül azon izr. leányt, kinek bátyja elvonná hasonlóképpen hugomat. Huszonkilenc éves, biztos egzisztenciájú fiatalember vagyok. Igényem 20-26 éves, intelligens, szép leány. Hugom művelt, szép házias, 27 éves leány. Igénye 30-40 éves, biztos egzisztenciájú, intelligens egyén. Választ „Csereházság” jellegre a kiadóba kérek.

Elkelő, gazdag, vallásos családból való, jóméjű, katonaviselt, huszonhárom éves, művelt fiatalember vagyok. Feleségül vennék hozzámilló, feltétlenül intelligens, szép leányt megfelelő hozománnyal. Ajánlatokat „Esetleg benősülnék” jellegre a kiadóba kérek.

Kétszobás garconlakás Petőfi utcában kiadó. Érdeklődni Széchenyi tér 8., I. em.

Zacsó és dobozgyár komplett felszeréssel, haláleset miatt, eladó. Özv. Spitzer Józsefné, Szatmár.

Bizományi lerakatot, megyei képviselőket keres rövidáru engross üzlet. Ajánlatok „Rentábilis” jellegre a kiadóba.

Különbejárati szoba butorozva vagy anélkül belvárosban nagyon olcsón kiadó. Dr. Sternnél, Árpád u. 15., I. em.

Nagyobb és kisebb komfortos lakások, üzlethelyiségek május 1-től kiadók. Nationala Biztosító Regina Maria 6.

Komplett irodaberendezés olcsón eladó. Szép ucca 1. Zalogház.

Már van mérnök! csodacsomag: 1 drb. finom rajztoll hegygyel, 1 üveg fekete Pelikan gyöngyűs, 1 üveg színes Pelikan tus, 6 drb. Faber Polychrom írón, 60 színből választható, 2 drb. Castell írón, 1 rollni (5 méter) külföldi vázlatpapír 157 széles, összesen 244 lej. Kérjen ingyen műszaki papír és rajzszet árjegyzékeket. Utánvétellel szállít, nem teljesít cserélt Lepage, Cluj.

Könnyű volt ben, ha esett a hatatlan, ilyen gal, ilyen ambiciós telenséggel esett, komponált egy nevezte „eső-étud vízből. De mit voltontör, aki las felé, jó lassan, s főne és élvezve lassan buktatva, örög vigye el — semmi a törvény meggyünk és ma jutszani. Hát ne volt ember létün diázunk? Miatá szerkesztőségi id ember szép má kabátját, egy ki adóhivatalbeliék gépet keríteni m tát, tollat keriten — energia k — körülbelül ann őseink számára a Azután megran o telefonon megké hátha mégis van is eltelik egy fél ieül. Es hát mit vacak ifju volon esőről. Hát tessék jött az az izé... a fűhl. Hát nem hal nek minden ilyen valyát, kezdve az appealig meg kell példálul a gépn valami rendes do szerre megrohanj metlen. Hogy az e el kezdte megcsin és hogy az az utol nem szállította. Ho menni a fogorvosk találkoztam egy n rösömmel és szóral szöntem neki vizsz újra harag lesz... egy jó félórja ül o anélkül, hogy egu fehér papírra, akk több. Akkor kez hogy milyen impro hiabavaló ez az eg csak kapja azt a n olyan nagy, hogy o tekben lehet felven nem csinál semmi pont, amelynél az szüntetni a gondolk úgy sem jöhet sem az ember szépen pó kéziratos a gépből tes szerkesztő urnat nyomdába.

Ha leküldi...

Ujra forrong a hallgatósága. Belgr egyetemi diákság ko tései kiujultak. A há épületben elcsanolt ablakokból székeket, darabokat dobáltak nyelt karhatalom emb tanárok körében is tetlenség a kormány dékának lemondottak egyetemi tanács uj Az egyetemi tanárok határozatukat még ne

Svéd S

A zsidó iparosok ára a szokásos teast este félkilenc órai ke távéház nagytermében stélyen a rádióból is or zenekara játszik. slyre Kolozsvár vár nát ezuton is tisztel gmenház vezetősége.

HIREK

Eső

Könnyű volt Chopinnek. Az ő idejében, ha esett az eső, ha ilyen vigasztalhatatlan, ilyen monoton egyformasággal, ilyen ambícióval és ilyen... szemtelenséggel esett, hát fogta magát: meg komponált egy etude-öt, azt elnevezte „eső-etude-nek” és kinn volt a vízből. De mit csináljon egy szegény volentör, aki lassan baktat a redakció felé, jó lassan, saját keserű epéjében főve és élvezve az esőt? Mondom: jó lassan buktatva, mert úgy sincs — az ördög vigye el — ma ismét nem történt semmi a törvényszéken. Most tehát be-megyünk és majd elkezdünk szépen jatszani. Hát nem komikus, hogy felvált ember létünkre állandóan komé-dizunk? Miután sikerült lekésni a szerkesztőségi időből egy fél órát, az ember szép módosan lerakja a téli-kabátját, egy kicsit panaszkodik a ki-adóhivatalbelieknek, aztán megpróbál gépet keríteni magának. Irógépet, tin-tét, tollat keríteni egy szerkesztőség-ben — energia kifejtés szempontjából — körülbelül annyit jelent, mint amit őseink számára a honfoglalás jelentett. Azután megvan az irógép. Az ember telefonon megkérdezi a kollégáktól, hátha mégis van valami anyag. Ezzel is eltelik egy félóra. Aztán az ember leül. És hát mit írhat egy ilyen kis vacak írja volentör? Hirfejet. Az esőről. Hát tessék. Most megint rá-mjött az az idé... a Minderwertigkeitsge-fühl. Hát nem hallatlan, hogy az ember nek minden ilyen átkozott divatos nya-valyát, kezdve az influenzától — a sex appealig meg kell kapnia? Az ember például ül a gépnél és ahelyett, hogy valami rendes dolgot ötlene ki, egy-szerre megrohanja minden, ami kelle-metlen. Hogy az ember február elején el kezdte megcsináltatni a kosztümjét és hogy az az utolsó szabó még mindig nem szállította. Hogy holnap el kellene menni a fogorvoshoz, hogy a délelőtti találkoztam egy nagyon kedves ismer-
rőssémmel és szórakozottságból nem kö-szöntem neki vissza s hogy ebből most újra harag lesz... Azután, mikor már egy jó félórát ül az ember a gép előtt, anélkül, hogy egy szót is leírt volna a fehér papírra, akkor jön a legborzasz-tóbb. Akkor kezd az ember érezni, hogy milyen improduktív, hogy milyen hiábavaló ez az egész, hogy az ember csak kapja azt a nagy fizetést, mely olyan nagy, hogy azt már csak részle-tekben lehet felvenni és hogy az ember nem csinál semmit... Hát ez az a pont, amelynél aztán végleg be kell szüntetni a gondolkodást. Ezután már úgy sem jöhet semmi rosszabb, tehát az ember szépen pontot tesz, kivesszi a kéziratot a gépből és beviszi a helyet-tes szerkesztő urnak. Ő majd leküldi a nyomdába.

Ha leküldi... (j. e.)

Ujra forrong a belgrádi egyetem hallgatósága. Belgrádból jelentik: Az egyetemi diákság kormányellenes tünte-tései kiújultak. A hallgatók az egyetem épületében eláncolták magukat és az ablakokból székeket, tintatartókat, tűzifa darabokat dobáltak az ellenük kivezé-nyelt karhatalom embereire. Az egyetemi tanárok körében is egyre nő az elége-detlenség a kormány ellen. A rektor és a dékánok lemondottak tisztükről, de az egyetemi tanács újraválasztotta őket. Az egyetemi tanárok együttes lemondási határozatukat még nem hajtották végre.

Svéd Sándor

A zsidó iparosok aggmenházuk ja-vára a szokásos teastét f. hó 5-én, kedd este félkilenc órai kezdettel a Metropol színház nagytermében tartják meg. Az estélyen a rádióból ismeretes Bura Sán-tor zenekara játszik. Eme jótékony es-télyre Kolozsvár város zsidó társadal-mát ezúton is tisztelettel meghívja az aggmenház vezetősége.

Svéd Sándor

A zsidó iparosok aggmenházuk ja-vára a szokásos teastét f. hó 5-én, kedd este félkilenc órai kezdettel a Metropol színház nagytermében tartják meg. Az estélyen a rádióból ismeretes Bura Sán-tor zenekara játszik. Eme jótékony es-télyre Kolozsvár város zsidó társadal-mát ezúton is tisztelettel meghívja az aggmenház vezetősége.

PAP VERA

mozgásművészeti tanárnő

külföldi tanulmány utjáról hazatért és hétfőtől (f. hó 4-től) kezdve ismét meg-kezd a ritmikus torna tanítást. Uj kurzusok. Gyermek és felnőttek számára.

Gyógytorna!!

Külön órák hölgyeknek, fogyaszto és erősítő torna.

Érdeklődni: Calea Regele Ferdinand 59. II. Hétfőtől délelőtt 11—12, délután 3—5-ig.

Milyen ruhában járunk színház-ba? Ez a kérdés foglalkoztatja ma a londoniakat. Eddig az utóbbi hónapok-ban ez volt a jelszó: csak angol árut vásárolj! Most ez a jelszó: Öltözködj ünnepélyesen a színházi előadásra. A londoniak egyrésze ugyanis frakkban és kényelmetlen keményített fehér ingben jelenek meg eddig az első sorokban. Erik Maturim híres londoni színész a Timesben felszólítja honfitársait, hogy mint a háború előtt, most is premiéreken jelenjenek meg frakkban, mert a színé-szektől csak akkor lehet jó teljesíté-ményeket elvárni, ha a nézőtérben ünnepi külsőben levő közönséget látják. Aki-nek — írja — van pénze egy zsölyére, annak bizonyára frakkja is van. Igyekez-zünk tehát a háború előtti idők fényét és eleganciáját ujjaéleszteni. Ezzel a fel-fogással szembehelyezkedik Maurice Brown író, aki azt írja, hogy senkit nem lehet kényszeríteni arra, hogy estélyi öl-tőzetben jöjjön a színházba és ha ezt kimondanák, ő lenne az egyetlen, aki golfruhában jelenne meg. A vitához London egykori polgármestere és az alsó ház mostani tagja, Bowater is hozzá-szól. Ő maga is követeli, hogy a mai „neveletlen módszer” megváltozzék. Owen Nares író, akinek Londonban nagy si-kerei vannak, úgy vélekedik, hogy min-denki számára könnyítsék meg a színhá-zak látogatását és csak annyit követel, hogy a folyosókon ne pipázzanak az em-berek.

Svéd Sándor

A szovjet átszervezi állattenyésztő farmjait. Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a szovjet augusztusig átszervezni készül állattenyésztő farm-jait, hogy sikeresen biztosíthassák a vá-rosok hús-konzerv- és tejellátását. 100 farmvezetőt felmentettek állásuktól s közülük harmincat bíróság elé állítanak, mert a megállapított termelési kvóta alig 70 százalékát tudták produkálni.

A belgrádi ballerínák és az ördög. Belgrádból jelentik: A belgrádi Nemzeti Színház ballerínáit már hetek óta áll-landó balszerencse üldözi. Még nem is olyan régen a színház primaballerínája, Kirszanova olyan szerencsétlenül esett el a színpadon, hogy mind a két lábát kifecamította. A primaballerína balesete után két napon keresztül minden nap egy másik ballerína lábát kellett gipsz-be tenni. Az utóbbi napokban Léwy Ri-kinek, a kitűnő táncosnőnek mindkét lá-bát gipszbe tették, mert szintén elcsu-szott a színpadon. A színház ballerínái már alig mernek táncolni, mert félnek, hogy őket is szerencsétlenség éri. Pre-diés színházi intendáns szintén nem tudta a sok balesetnek az okát adni. Mi-vel a táncosnők további szerencsétlensé-gétől tartottak, az egyik táncosnő javas-latára elhatározták, hogy kiűzik az ö-rdögöt a belgrádi Nemzeti Színházból. Az ördög kiűzésére egy fiatal papot, Nek-judov Vladimir volt cári lovastisztet kér-ték fel. A pap szerdán délután megjelent a Nemzeti Színházban és szenteltvízzel végigjárta az összes öltözőket és a szín-padot. Az egész szertartás alatt Léwy Riki egy sarokba visszahúzódva nézte az ördögűzést és amikor Nekjudov tisz-teletes az összes ballerínákat is szentelt vízzel meghintette, odahívta Léwy Rikit is, aki gipszbe kötött lábbal sántikált a paphoz aki a leányt is meghintette szenteltvízzel. Ezzel befejeződött a sz-ertartás és a ballerínák a pappal együtt imádságot mondtak el és most biznak abban, hogy sikerült a belgrádi Nemzeti Színházból a lábtörő ördögöt kiűzni.

NAPRÓL NAPRA

Montrealban ez év augusztusának utolsó napján teljes napfogyatkozás lesz meg-figyelhető. E napra Kanadába a világ minden részéből csillagászati expediciókat küldenek ki. A tudósok a Mac Gill egyetem fizikai laboratóriumának tetejé-ről fogják figyelni a tüneményt. A teljes napfogyatkozás tartama alatt F. J. Strat-ton cambridgei egyetemi tanár a que-beci Magooqben spektroszkópikus kuta-tásokat fog végezni.

Edgar Wallace hátrahagyott kézira-tai közül Hollywoodban meg fogják fű-mesíteni Az arcnélküli férfi, A habál-óra és a Veszélyes játék c. műveket.

René Quinet 21 éves vágóhídi alkalmazott fogadott barátaival, hogy egy-ültében elfogyaszt öt kilogram nyers ökörhúst, sőt körítésnek azt a papirt is megeszi, amibe a mézsáros a húst cso-magolja. A fogadók kitétek a 100 fran-kot s a fiatalember tíz perc leforgása alatt tényleg eltüntette a tekintélyes véres husporciót. Nevetve zsebvágta a nye-reséget, de nemskára lefordult a szék-ről s az elhívott orvos már csak a be-állott halálát állapíthatta meg.

Kubelik, a világhírű hegedűművész ügyvédje sajtónyilatkozatban kijelenti, hogy a legsúlyosabb zavarokat a hege-dűművész anyagi ügyeiben nem az ame-rikai tőzsdekrach idézte fel, hanem azok a tranzakciók, amelyeket prágai kereskedők és ügyvédek vittek véghez Kubelik terhére, miközben a művész ausztráliai turnén volt.

Az Arsenal világhírű csatárát, Alex Jamest, aki az Arsenal—Westham baj-noki mérkőzésen súlyosan megsérült, kór házban ápolják s valószerű, hogy operá-ciónak kell magát alávetnie.

Primăria Municipiului Cluj, Nr. 7549—1932.

AVIZ.
Față de ceea cuprinse în publicația-nei Comitetului micilor proprietari din 28 Martie 1932, că pașunile comunale vor fi administrate și pe mai departe de acel Comitet, iar înscrierea vitelor la pașune proprietarii de vite să-și facă în cancelaria Comitetului din str. Paris 17, Primăria Municipiului Cluj atrage aten-țiunea locuitorilor asupra avizelor din 1. Februarie 1932 Nr. 27258—1931 și din 22 Martie 1932 Nr. 6058—932, în sensul cărora administrarea izlazului comunal se va face de către Primărie, că proprie-tarii de vite îndreptățiți la izlazul comunal, cari nu incheie contracte la timp cu Primăria Municipiului nu vor fi lăsați cu vite în pașune, dacă totuși vor introduce cu descălderarea acestei dispozițiuni vor fi dați în judecată, și că incheierea contractelor pentru folosința izlazului se face în biroul Maieriştei Centrale, Calea Traian Nr. 19. Cluj, la 31 Martie 1932.

Primăria Municipiului Cluj.

Ismét kapható:
Ganz Ábrahámné Köser szakácskönyve

! Leszállított ára:
Lei 180

Kapható az UJ KELET könyvosz-tályában, a pénz előzetes beküldésé-vel, vagy utánvétellel

Bombayban véres összeütközés volt a sztrájkoló mohamedánok és a karhata-lom között. Londonból jelentik: Bombay-ban sztrájkoló mohamedánok zavargást inszenáltak. A rendőrséggel történt összeütközésnél egy ember életét vesz-tette s negyvenet kellett súlyos állapot-ban kórházba szállítani.

AZ OLCÓSÁG TITKA: JÓ ÁRU.
Csak az a valóban olcsó áru, ami egyúttal kitűnő, értékes és kie-légíti a legjobb igényeket is. — Ezért fogadta a közönség a legteljesebb el-ismeréssel a NEUMANN M. áruhá-za Cluj, Főtér, olcsóbbadási akcióját, mert a legszebb férfi és gyermek ru-hákat hozza forgalomba a legkitű-nőbb kivitelben, kiváló minőségben és a legolcsóbb árakon. — Nem árleszállítás ez, HANEM LEGJOBB UJ ÁRU ÉS LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Ujra cáfolják Sztalin betegségét. Berlinből jelentik: Moszkvából újra cá-folják Sztalin betegségének híreit. A kül-földi orvostanárak szovjetterületre uta-zását azzal magyarázzák, hogy most van folyamatban a szovjetvezetők évente szokásos orvosi vizsgálata, amelyen azt állapítják meg, hogy egészségi állapotuk engedi-e munkásságuk zavartalan folyta-tását, vagy pedig helyesebb más munka-kört kijelölni számukra.

RENDES BELMUKÖDÉSÉT az Ar-tin dragee biztosítja.

Kommunisták Berlinben lelőttek három nemzeti szocialistát. Berlinből je-lentik: A Potsdamer Platzon kommunistá-k belekötöttek nemzeti szocialisták egy beszélgető csoportjába s revolverekből lövéseket adtak le rájuk, majd kerekelt oldottak. Három nemzeti szocialistát su-lyos állapotban vittek kórházba.

Svéd Sándor

a budapesti Királyi Opera világhírű BARITONISTÁJA.

vendégszerepel a cluji Román Operában. Pénteken, április 8-án: Alarcosbál. Vasárnap, április 10-én: Rigoletto. Egész Cluj városa résztvesz ezeken az előadásokon. — Jegyek már most kap-hatók a Színház Irodában, Főtér. — Autobusz megállónál.

Revolveres merénylet egy szász tartománygyűlési képviselő ellen. Berlin-ből jelentik: A szászországi Zwickauban ismeretlen tettesek merényletet kísérel-tek meg a lakása felé tartó Paul Her-mann tartománygyűlési képviselő ellen. A képviselőt a rá leadott revolverlövés-ek egyike sem érte. Rövid időn belül ez már a harmadik politikai jellegű me-rénylet, amelyet baloldali vezetőember ellen követnek el.

Vér-, bőr- és idegbajosok a termé-szetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány leg-jelentékenyebb képviselői írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden te-kintetben meg vannak elégedve. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárak-ban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Enyhébb időjárás várható. Buda-pestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint enyhébb és még jobbára esős időjárás várható.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Galoppban szavaztatja meg a kormány a törvényjavaslatokat, mert április 7-én bezárják a parlamentet

Jorga kifigurázta és szigorú rendszabályokkal fenyegette meg a diákokat a kamarában

„A diákoknak a legutóbbi tíz év alatti tevékenysége jövátéhetetlen károkat okozott az országnak, az egyetemnek és a román társadalomnak“. A kamarában azt kérték, hogy a parasztek gabonában is fizethessenek

Panamázással vádolják dr. Banu munkaügyi államtitkárt

Bucuresti-Bukarest, április 2. A kamara ma délelőtti ülésén Trancu Iasi a bukaresti egyetem bezárását teszi szövé. Rámutat arra, hogy a szülőknek akik annyi áldozatot hoznak gyermekeikért kell szenvedniük néhány meggonddalattal ifju miatt. Kéri a közoktatás-tüviminisztert, ejtsék módját valamilyen szelekciónak azok között, akik tanulni akarnak és azok között, akik ezt megakadályozzák.

Pamfil Seicaru szerint megfelelően ellenőrizni kell, mivel foglalkoznak a diákok szabad idejükben. Miután az ősi diákok azok, akik a legtöbb rossztanésot adják, megállapítandónak tartja hogy ugyanazt a szesztert hányzor hallgathatja egy diák. Ha megfelelően korlátozzák a szesztereket, akkor majd több gondjuk lesz a diákoknak a vizsgákra.

A délelőtti ülés fontos eseménye volt Jorga miniszterelnök nyilatkozata az egyetem bezárása ügyében.

Jorga kifigurázta a diákezt

A felszólaló urak kérdéseire — mondotta a miniszterelnök — válaszmát a sziguranca szombat reggeli jelentése alapján adhatom meg. A bölcsészetkari és a természettudományi kari hallgatók viselkedtek az előző napok alatt a legjobban, felszólították többi társaikat is, hogy tartózkodjanak a demonstrációktól és térjenek vissza az egyetemre. A diákok is alábbhagytak eddigi magatartásukkal és sajnálatukat fejezték ki a történet felett. A híres Marcus Tallius Traianus Cotiga ur a bukaresti diákegyesület elnöke a ma napon szíveskedett kevésbé nebiztosnak lenni, mint eddig.

Utána fogok nézni ennek az urnak, mert úgy hallom, hogy öt éve első éves jogász. Senkit sem akarok rágalmazni, de azok után, ahogy viselkedtek úgy néz ki, mintha tíz éve lenne első éves jogász. Végül is ma más hangon beszélt, mint eddig. A bölcsészeti karon a diákok ma már részt vettek az előző sokon és elégtelt adtak tanáraiknak. Én magam intervenálni fogok az egyetem rektoránál, hogy nyissák meg újból az egyetemeket. Minden attól függ azonban, hogy a diákok milyen magatartást tanúsítanak tanáraikkal szemben. Ami a diákság eddigi magatartását illeti: az utóbbi tíz év alatti tevékenységük jövátéhetetlen károkat okozott az országnak, az egyetemnek és a román társadalomnak.

„En a rendet akarom szolgálni“

Képviselő koromban, amikor Bra tianu ült azon a helyen, ahol én ülök, egy alkalommal arra kértem, hogy állítson meg bizonyos dolgokat, mert ha nem, nagyon kellemetlen következményei lesznek. Ő azonban, bár mindenki elismeri róla, hogy a tekintély embere volt, igyekezett a közvéleményt is mindig kielégíteni s az én kérésemre sem tette meg akkor azt, amit kértem. Szerencsére azonban most már olyan ember áll ezekkel a demonstrációkkal szemben, aki nem törődik semmit a közvéleménnyel. Megmondom nyíltan,

én nem közvéleményt akarom szolgálni hanem az országot és azt akarom, hogy rend legyen az országban. Hiszen a közvélemény más reggel, délben és más este. Ha a közvélemény állandó lesz, én is más leszek vele szemben. Bizonyos vagyok benne, hogy a diákság többsége tartózkodni fog attól, hogy ezentul forradalmasdt játszódnak, amit tíz éven át csinált.

Megszavazzák a törvényjavaslatot

Meg fogunk szabadulni az összes agitátoroktól. Feloszlatjuk a vasgárdát amely a zavargásokat előidézte és ki-zárjuk az egyetemekről azokat, akik a vasgárda tagjai, éppen úgy mint a kommunistákat.

Ezután folytatták a főiskolai törvényjavaslat részletes vitáját és elfogadták azt a javaslatot, hogy az egyetemi tanárok csakis ott folytathatnak másirányú tevékenységet, ahol a ted-rájuk székhelye van. Az u. n. ambulans tanárok megszűnnek. Elfogadták Jorgának azt a javaslatát, hogy az egyetemi professzorok 70 éves kórhatára csak fakultatív legyen és a román akadémia esetenkénti avizójára bármely professzor folytathassa működését és az ezzel kapcsolatos tudományos munkásságát. Pizetés helyett azonban csak a törvényes nyugdíjára lehet igénye.

A törvényjavaslatot egészen a 71 szá kaszig megszavazták.

A kamara délutáni ülésén Atanasiu kormánypárti kéri az ülésszak április 15-ig való meghosszabbítását, mivel a sok törvény megfelelő letárgyalása hamarabb nem történhetik meg.

Argetoianu kijelenti, hogy nem tehet róla, hogy olyan sok törvény van, ezek a törvények az alkotmány fegyverzetét képezik.

Panamával vádolják a munkaügyi államtitkárt

Moscu konzervatívpartii kéri, hogy tüz-

Elrendelték a harmincnapos vizsgálati fogságot az ünnepi istentiszteletet megzavaró nagyváradi ifjumunkások ellen

Oradea-Nagyvárád, április 2. (Az Uj Kelet tud.) Megírta nnakidején az Uj Kelet, hogy néhány nagyváradi ifjumunkás a mgyar husvét második napján behatolt a nagyváradi Kálvária nevű katolikus templomba és kommunista tüntetésekkel zavarták meg az istentiszteletet. Az ifjumunkások közül Klein Istvánt és Gerdán Jánost letartóztatta a rendőrség,

majd áttette őket az ügyészséghez.

A nagyváradi törvényszék harmadik szekciójának tanácsa ma tárgyalta az ifjumunkások letartóztatásának ügyét és helyben hagyta a harmincnapos vizsgálati fogságot, amit a vizsgálóbíró rendelt el. Az ifjumunkások fellebbezéssel éltek a törvényszék ítélete ellen.

zék ki napirendre azt az interpellációját, amelyet Christi és Buzdugan miniszterek ügyében még február 5-én bejelentett. Topa elnök hangoztatja, hogy vannak más képviselők, akik még előbb szerepelnek a listán. Az ellenzéki képviselők Christi alminisztert szeretnék szólásra bírni, aki éppen jelen van és aki még eddig nem beszélt a parlamentben. Moscu kijelenti, hogy interpellációjában Jorga miniszterelnököt is támadni fogja és mivel a miniszterelnök nincs jelen, nem tartja lovgias dolognak az interpelláció mostani elmondását.

Tassian az állami sorsjáték koncessziója ügyében jelent be interpellációt. Szerinte visszaélések történtek azzal, hogy egy magánvállalatnak adták ki ezt a monopóliumot. Banu államtitkár volt az, aki szerinte átjatszotta a magánvállalatnak a sorsjátékot. Kérdi, hogy Banu nem ugyanaz a személy-e, aki benne volt a Lupas-féle panamában és az Operánál történt visszaélésekben is.

Gabonában fizetnek a parasztek

Alimánasteanu liberális rámutat arra, hogy a falusiak nem képesek hozzájutni semmiféle hitelhez. Gabonájukat jőformán ingyen kell eladjaik úgy, hogy a végén jőformán vetőmagra valójuk sem marad. Más helyen, ahol nem volt termés, a lakosság egyszerűen nem veti be a földeket.

Goiceanu lupista: Amig nem csinálják meg az inflációt, nem lehet ezeken a dolgokon segíteni.

Mihalache kéri, hogy a falusiak fizethessék adósságaikat gabonában is. Az összegyűlt gabonát pedig az állam ossza szét olyan helyen, ahol valóságos éhség van, mint például Máramarosban. Diamand zsidó képviselő csatlakozik a javas lathoz.

Jonescu-Sisesti optimista

Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter hangoztatja, hogy a bankok rövid időn belül mobilak lesznek. Eddig a konvertálási törvényjavaslat vitájának elhúzódsa okozta a bizonytalanságot. Ovíja a parlamentet a pesszimizmustól. A parasztságon igyekeztek azzal segí-

teni, hogy megengedték nekik a szabad legeltetést. A kormány gazdasági tanácsa most intézkedett, hogy Beszarabiában tengerit osszanak szét.

Salisteanu a tisztviselők, tanítók és lelkészek hátralékos fizetéseinek kiutalását kéri.

Napirenden Radu Lascu gheorghista a volt brailai polgármester rezsimje alatti visszaélésekről interpellált. A kamara ez után a szeszmonopólium törvényjavaslatának vitáját folytatta.

Még sem temetik el?

Szombat délután ült össze a választói törvényjavaslatot előkészítő albizottság, amely elvben hozzájárult a prémios rendszer eltörléséhez. Ültést tartott a magánadósságoknak az amortizációs pénztáron keresztül történő lebonyolításával fog lalkozó törvényjavaslatot tárgyaló bizottság is. D. R. Ioanitescu hangoztatta, hogy sokkal fontosabb volna a kereskedők és iparosok adósságai ügyének rendezése. A bizottság több tagja magáévá tette D. R. Ioanitescu véleményét.

Nem vagyunk versenypari-pák

A Lupta tiltakozik az ellen, a rendszer ellen, ahogyan a parlament dolgozik. Na pont a három ülést tart és a miniszterek lesik a kedvező alkalmat javaslaik meg szavztatására. A törvényeket megfelelő előkészítés s tanulmányozás nélkül juttatják jétó alá. A kormánypárti képviselők, főleg Jorga hívei és tiltakoznak ez ellen és támadják Argetoianu. Soimu, Jorga személyes híve Valjean alelnök előtt kijelentette, hogy a kormánypárti képviselők nem versenypari-pák, akikkel galoppban lehet szavztatni. A ház egyik alelnöke Argetoianu szeszmonopóltörvényéről azt a megjegyzést tette, hogy abban igen sok immorális elem van. Ezek a kijelentések mutatják, hogy a többség kebelében milyen izgatott a hangulat.

Jorga miniszterelnök a kamara szombat délelőtti ülésén kijelentette, hogy a parlament ülésszakát április 7-én feltétlenül bezárják. A délutáni ülésen viszont Argetoianu nem foglalt határozottan állást az április 7-ki bezárás mellett, sőt kijelen tette, hogy abban az esetben, ha a fontos törvényjavaslatokkal nem készülnek el, úgy az ülésszakot kénytelenek lesznek meghosszabbítani. A többségi képviselők Jorga délelőtti nyilatkozatát úgy értelmezik, hogy azzal a képviselőket akarta erőteljesebb, gyorsabb munkára ösztö-nözni.

A Cristal Palace termeiben ma, vasárnap délután öt órai kezdettel táncal egybekötött teadélutánt rendez a kolozsvári zsidó Nőegylet. Kérjük az érdeklődők minél nagyobb számban való megjelenését.

Az Akademihi Barisszia zákentestülete és adoni kara ma, vasárnap d. u. fél 3 órakor gyűlést tart a Zs. N. Sz. helyiségében. (Unio-u. 4.). Kérjük a zákének és az adonok teljes számu és pontos megjelenését.

A kolozsvári Aviva-Barisszia ma, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel pikniket tart a Diákmenza termében.

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület ma vasárnap délután pontosan fél 6 órakor tartja a Str. Juliu Maniu 4 szám alatti helyiségében XXX rendes tudományos szakülését, melynek programja a következő: Dr. Rosenthal Jenő egyet. tanár (Bpest): A gyomor és duodenum ulcusainak gyógyításáról. Orvos vendégeket szívesen lát az egyesület. Egyben kérjük a pontos megjelenést.

FRATEERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. nyomás Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 8.77

Taxa postaiá plátite in numera No. 224.716-929

da Baron L. Pop Telefon: 9-77. Elvonta 110, negye 600, egészévre 1 havonta 1, negye egészévre 10 dő értékű valuta. Hí szerint. Az „Uj Ké bántási zsidóság Cikkeink utányo rás megjelölésé

Orsz ar

Kolozsváron a
két másik gyár

Cluj-Kolozsvár, á let tudósítójától). A fenyegető árvízvesz következtét a hegy irtózatos hótömegek tában sejtteni lehet vel zudult az ország Középerdély összes kus méretekbén duz ték el a folyók völ vakat és városokat nem jegyeztek fel

Erdélyben olyan mint a jelenlegi, ben emberek tize talanokká és fel kek semmisültek leomló vizáradat

Az árvízveszedelem Erdélynek ugyszól sában jelentkezett, szobh erővel tartot szahuzódott, mást hogy hétfőn az ebé annál nagyobb erő

Mint az Uj Kele megirtuk, Kolozsv után a Nádas patá városrészbén borza Az esti órákban az húzódt medrébe é megnyugodott. U Szamos, mely sz általában nem növe óra leforgása alatt vált. Szombat este vár külrészeit már katasztrófa veszedé tüzoltóság, a rendő nokság által a polg kezésére bocsátott veszélyeztetett terü a folyóvizek partj ákoltatását megke

Szombaton este meg a kolozsvári tót Kolozsváron m Irisz porcellángyár másodpercek alatt l el. Itt, ahol a meg mosba ömlik, teng den és több négy ten sehol szárazfölm os elmosta a gyá munkásházakat, am egész éjszaka, a k tott.

Szomb dik az Mig az Irisz-tele aescu tüzoltópara radtságot nem kin folyt, az éjszaka f vekvő Szamos

a folyó mindkét kat és telkek lakásokba, pince elhelyezett üzem tolt a víz, mel egyre

Az árvízveszedelen jelenségnek tünt, órákor megkezdőd den jel arra muta mos mint a Náda reikbe.

Az apadás vasá tartott és remény v bat esti katasztró

Legnagyobb központi szálloda

GRAND HOTEL

BUCURESTI CALEA VICTORIEI

Példás tisztaság, modern komfort.

Szobák 150 lejtől